

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/16 strani
Din 250.—, 1/32 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

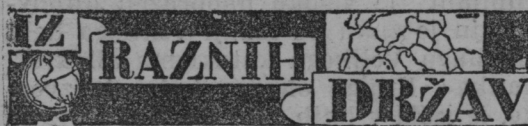
Smernice Jevtičeve vlade.

V četrtek, 3. januarja, je ministrski predsednik Bogoljub Jevtič podal v parlamentu izjavo, v kateri je pojasnil svoj vladni načrt in pravec, ki bo v njem usmerjeno delovanje njegove vlade. V področju zunanje politike bo vodilni cilj: mir, sporazum in mednarodno sodelovanje. Zlasti se bo vlada trudila, da s sosedi ustvari in ohrani takšne odnose, ki bodo najbolj ustrezali interesom miru in napredka mednarodne skupnosti. Od svojih sosedov bo zahtevala prav tako neomajno pravilnost in odkritost. Terorizem in zarotniške akcije ne smejo v nobenem primeru biti sredstvo politike v mednarodnih odnosih. Gnusni zločin v Marseju, naperjen proti naši državi in proti mednarodnemu miru, ki je globoko zadel vez naš narod, se mora popolnoma razčistiti in dognani krivci kaznovati.

V notranje-političnem oziru prosmatra vlada brez samoprevare stanje naših splošnih razmer ter uvideva potrebo notranje utrditve države. Ena prvih nalog vlade bo preosnova državne uprave, popolna organizacija banovin kot upravnih in samoupravnih edinic z izvedbo popolne dekoncentracije oblasti (prenosa iz osredja, kjer je vsa oblast združena, na banovine). Uprava mora biti cenena, enotna in napram narodu neposredna. Največjo pozornost bo posvetila vlada strogemu izvažanju zakonov napram vsem in vsakega v popolni erakosti vseh državljanov. Kar se tiče razmerja vlade do priznanih veroizpovedi, bo z njimi sodelo-

vala za ohranitev narodnega edinstva in v smeri moralne okrepitve in duševne izpopolnitve najširših slojev našega naroda. Vlada je prešinjena z najboljšo voljo, da odnošaje in iskreno sodelovanje med državo in katoliško cerkvijo z uspehom in trajno zagotovi s sklenitvijo konkordata s sv. stolico.

Posebno skrb bo vlada posvečala gospodarsko-finančnim vprašanjem. Podpirala bo proizvodjalne sile prebivalstva na vseh področjih gospodarskega delovanja tako v kmetijstvu, kakor v industriji, trgovini in obrti. Največjo pozornost bo posvetila kmetijstvu kot najštevilnejšemu in najvažnejšemu delu prebivalstva. Povzdigniti moramo našo vas ter zlasti pomagati zadružništvu, in sicer vsem zadružnim oblikam. Ker izhaja kriza predvsem iz krize kmetijstva, bo vlada priskočila na pomoč predvsem kmetu in njegovemu gospodarstvu. Kar se dostaje vprašanja davkov, ugotavlja vladina izjava, da je davčna obremenitev dosegla svoj višek. To dejstvo bo vlada upoštevala ter se trudila, da prepreči preveliko davčno obremenjenost s pravično razdelitvijo javnih dajatev in s tem, da spravi davčno obremenitev v sklad z davčnimi zmoglostmi državljanov. Vlada se bo trudila, da bodo vzlic skromnim sredstvom šole vseh vrst in vse prosvetne in druge kulturne ustanove ustrezale svojemu namenu narodnega prosvetljevanja in da bodo prešinjene z veliko ljubeznijo do zedinjene velike domovine in do resničnih idealov človeštva.

V NAŠI DRŽAVI.

Pomilostitev in zahvala. Jevtičeva vlada je razglasila za božične praznike pomilostitev zastopnika Hrvatov dr. V. Mačeka. Dr. Maček je poslal knezu Pavlu brzozjavko, v kateri se zahvaljuje za pomilostitev in izraža upanje v srečno rešitev vseh notranjih političnih vprašanj.

Nadomestne volitve v senat so razpisane za nedeljo dne 3. februarja t. l.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Francoski zunanji minister v Rimu. Francoski zunanji minister Laval je

prispel dne 4. januarja v Rim. V soboto in v nedeljo (5. in 6. januarja) sta se posvetovala Laval in Mussolini o raznih političnih zadevah v Evropi. V ponedeljek dne 7. januarja je obiskal francoski zunanji minister tajnika sv. Očeta kardinala Pacellija. Laval je bil sprejet v posebni avdienci od papeža.

Dvojno glasovanje v Posaarju. Vladna komisija za plebiscitno posaarsko ozemlje je odredila, da se vrši v Posaarju dvojno ljudsko glasovanje in sicer 6. in 13. januarja. Na Kraljevo je glasovalo 20.000 državnih nameščencev ter uslužbencev. Dne 13. januarja pride na vrsto ostalo prebivalstvo.

Evharistična obletnica. Letos bo 8. avgusta poteklo 25 let, kar je papež Pij X. izdal svoj sloveči odlok o starosti otrok, ki smejo prejeti prvo sv. obhajilo (od papeža potrjeni odlok sv. kongregacije o zakramentih dne 8. avgusta 1910). Ta odlok je odpravil navado, ki se je po mnogih krajih udomačila, da so za prvo sv. obhajilo terjali poznejša leta, v katerih je omogočeno temeljitejše poznanje verskih resnic in bolj dozorelo pripravljanje na duši. Ta navada, ki je odlašala prvo sv. obhajilo do 12., 14. ali celo še poznejšega leta, je oropala mladino najkrepkejšega sredstva za ohranitev kreposti. Novi odlok je določil, da je starost razločevanja kakor za spoved tako za sv. obhajilo tista, v kateri začne otrok pametno misliti, to je, okrog 7. leta, ali čez ali pa tudi manj. Od tega časa se začenja dolžnost, zadostiti obojni postavi spovedi in sv. obhajila. Ta papeževa naredba je postala najkrepkejša osnova evharistični vzgoji mladine, ki je doslej rodila prav lepe uspehe. Otrokom je omogočeno, da se morejo tudi s svoje strani odzvati povabilu Gospodovemu: »Pustite male k meni priti!«. Petindvajsetletnica tega znamenitega evharističnega odločka pade v naši državi v evharistično leto, v leto državnega evharističnega shoda v Ljubljani. Slovenska mladina bo imela posebno priliko, da povodom evharističnega kongresa proslavi tudi to prelepo evharistično obletnico ter da v javnosti da izraza svoji duševni radosti in hvaležnosti.

Brezbožništvo. Taborišče brezbožništva je boljševiška Rusija. Boljševizem smatra samega sebe kot neskladnega z vero v pravega, nadsvetnega Boga, stvarnika in sodnika. Ali Bog ali boljševizem: oboje v vzajemni edinstvi je nemogoče. Zato boljševizem nasprotuje veri v Boga ter jo med ljudstvom razdira z vsemi sredstvi. Osobito v mladini hoče zatreti vsako, tudi zadnjo kal vere in krščanstva. Na področju brezbožne mladinske vzgoje je že dosegel uspehe, nadvse žalostne uspehe. Brezbožna mladina je poslala Stalinu pismo, ki v njem pravi med drugim to: »Stara cerkev (v naši vasi) sicer še stoji, toda križa nima več, saj tudi ni več cerkev, marveč klub. Bog, čigar je nekdanj bila ta cerkev, je sedaj v ropotarnici.« Tako govori popolna brezbožnost. Ubogo ljudstvo, ki

„NEDELJA“ v letu 1935:

Poština plačana v gotovini.

Posamezna številka stane 1 Din.

Leto 7.

Maribor, 6. januarja 1935.

Štev. 1.

Vsi župni uradi imajo »Nedeljo«. Prosite jih, naj vam jo naročijo! »Nedelja« je edini slovenski verski tednik! Po pošti se naroča v Mariboru, Koroška cesta 5.

mu dorašča brezbožna mladina! Gorje državi, ki hoče Boga vreči v ropotarnico! Ruski narod je sicer po številu ogrožen, toda črv brezbožništva bo počasi razjedel tudi njegov nekdanj tako močni organizem. Majhni narodi pa prej padejo kot žrtev tega črva. Memento za naš narod! Brezbožstvo se širi povsod po svetu z zgovorjeno, s pisano in zlasti s tiskano besedo. Včasih se to dogaja pod krinko, ker bi odkrito brezbožstvo vplivalo bolj odbojno kot privlačno. Zato je zakrinkano brezbožstvo še bolj nevarno ko odkrito. Saj nas sveto pismo svari pred krivimi proroki, ki nastopajo pod krinko ovčjih oblek. Vse, kar ruši vero in moralno med ljudstvom, zlasti med mladino, vse to utira pot brezbožstvu. Proti prodirajočemu brezbožstvu je treba se boriti, delati in moliti. Sv. Oče je kot molitveni namen za mesec januar določil: zoper brezbožništvo.

*

Gospa R. Ogrizek †.

Pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini je zatisnila v Gospodu oči dne 2. januarja daleč znana, spoštovana in obče priljubljena gospa Rezika Ogrizek, soproga bivšega trgovca in gostilničarja g. Franca Ogrizek. Rojena je bila 13. januarja 1865 v Radečah pri Zidanem mostu in se je poročila z vzglednim možem Francem leta 1887.

Pokojna je bila ena največjih vsestranskih dobrotnic, ki so živele ter de-

lovale zadnjih 50 let po spodnjih krajih. Podpirala je Cerkev, duhovščino in reveže. Imela je za vsakega, ki je stopil pod njeno streho, največjo gostoljubnost in dober nasvet. Ni bilo dneva, da bi ne bilo nasičenih pri Ogrizkovih po več siromakov, ki so poznali od bogznaj kod dobro mamico Reziko. Kmečkim ljudem je bila vsikdar na razpolago z dobrimi nasveti pri gospodinjstvu in na pomoč z domačimi zdravili.

Dasi zelo dobro stoječa, je prišla za vsako še tako težavno delo doma in na polju. Pri vseh obilnih skrbeh je bila najboljše smehljajoče volje in je s svojim vedrim obrazom znala pregnati čemernikom slabo voljo.

Bogznaj kolikerim je bila krstna in posebno še birmska botra. Darovala je s svojim možem težke svote za domačo in tudi za razne druge cerkve.

Duhovniki, ki so se zdravili v Rogaški Slatini, so imeli pri gostoljubnih Ogrizkovih svoj dom, kamor je rad zahajal tudi rajni djakovaški vladika Strossmajer in druge odlične osebnosti duhovskega in vseh stanov.

Ni še treba posebej naglašati, da je bil blagopokojna Rezika res prava

krščanska žena, najboljša mati in gospodinja ter neustrašena gospa, ki je svoje pravo prepričanje neustrašeno javno povdarjala in ga zagovarjala. V njeno hišo je zahajalo samo krščansko časopisje.

Dobra Ogrizkova mamica bo živela v svojih velikih in brezštevilnih dobrih delih v najboljšem ter v trajno hvaležnem spominu pri vseh, ki so jo poznali. Blagopokojni povrni Vsemogočni z večno nagrado vse, kar je storila dobrega bližnjemu, žalujočemu soprogu ter drugim sorodnikom naše iskreno sožalje!

*

Pogreb gospe Ogrizekove na bilje pred praznikom Svetih Treh Kraljev je bil dokaz velikega spoštovanja in iskrene ljubezni, ki jo je rajna gospa uživala v domači in v sosednih župnijah. Toliko ljudi, moških in žensk, gospode in preprostega ljudstva, se redko kje zbere na kakšnem pogrebu v podeželju. V spremstvu je pred krsto stopalo 20 duhovnikov, med njimi monsignor Iv. Vreže, profesor dr. Josip Hohnjec, monsignor Lovrec iz Ljutomera in g. Tomaž Ulaga, ki je kot nekdanji svetokriški kaplan prihitel iz Beograda. Pred hišo se je z lepimi besedami poslovil od rajne gospod šolski upravitelj Verk, nakar je moški pevski zbor s finim občutom zapel rajni nadvse priljubljeno pesem »Iz stolpa«. Po sv. maši, ki jo je daroval g. nadžupnik Vajda, se je dolg spreved počasi pomikal navzgor k cerkvi Sv. Trojice, kjer so rajnico položili v kevnemu počitku v rodbinski grobnici. Preden so se groba vrata zaprla nad Ogrizekovo gospo, je g. nadžupnik Vajda v prisrčnih besedah začrtal duhovni lik te globoko verne in pobožne, vedno vedro-vesele in ljubeznivo prijazne, srčno usmiljene in požrtvovalno dobrotljive gospe, ki je neposredno pred smrtjo sporočila svojemu blagemu soprogu željo: »Revežev ne pozabi!« Ko so izzveneli zadnji zvoki ganljive žalostinke, so ljudske množice z izrazom globoke žalosti zapustile pokopališče z željo, ki jim je trepetala v srcu in na ustnicah: »Počivaj v miru, plemenita Ogrizekova gospa!«

*

NOVICE

Osebnosti.

75letnico je obhajal g. častni kanonik in župnik v Št. Juriju ob južni železn. Valentin Mikuš. Bog nam ohrani vrlega gospoda! K jubileju naše iskrene častitke!

70letni jubilej. V sredo dne 2. januarja je slavil v Žalcu 70letnico rojstva tamošnji g. župnik in konzistorijalni svetnik Anton Vetrnik. Rodil se je v Lokrovcu pri Celju. Gimnazijo je končal v Celju, bogoslovje v Mariboru. Kaplanoval je v Trbovljah in v Braslovčah. Še mlad kaplan je dobil župnijo Dol pri Hrastniku, kjer je pozidal veličastno novo cerkev. Po 14letnem župnikovanju na Dolu se je preselil leta

1914 v Žalec, kjer je ostal do danes. Jubilant je visoko naobražen duhovnik in je znan po izdaji velikega dela »Razlaga Velikega katekizma ali kršč. nauka«. Knjiga obsega 4 debele zvezke, je izšla v letih 1901 do 1902 in je še danes duhovnikom podpora ter pomoč pri izdelavi pridig in krščanskih nauk. Krepkega ter čilega 70letnika naj spremlja tudi zanaprej zdravje! K jubileju naše čestitke!

Dvorni svetnik dr. Vedernjak umrl. Dne 3. januarja je umrl v Ljubljani v visoki starosti 80 let g. dvorni svetnik dr. Fran Vedernjak. Rodil se je v Ptujju leta 1855. Služboval je kot sodnik na Kranjskem in je vodil Pokojninski zavod v Ljubljani 7 let. Rajni je bil na glasu kot dober pravnik in je bil zmiraj zaveden Slovenec.

Angleški kardinal in prijatelj Slovencev umrl. V Londonu je umrl kon-

cem decembra leta 1861 rojeni angleški kardinal in nadškof Jožef Bourne. Rajni zasluži poseben omenek, ker se je mudil leta 1919 v Ljubljani od 9. do 11. marca. Pri odhodu iz Ljubljane je izrekel za Slovence pomenljive besede: »Kar sem doživel v Ljubljani, presega vse, kar sem doživel v treh mesecih mojega potovanja po vzhodu.« Omenjenega leta je bil kardinal Jožef Bourne odposlanec sv. Očeta in si je ogledoval posledice svetovne vojne in vojnih pogodb za katoličane. Angleška država mu je dala takrat na razpolago največjo križarko, da bi tudi za njo zbral nepristranske vtise glede političnih posledic vojne. Veliki mož katoliške Cerkve je bil prijatelj Jugoslavije in zagovornik teženj Slovencev. Slava njegovemu spominu!

Promoviral je na zagrebški univerzi dne 22. decembra za doktorja vsega zdravilstva g. Vrbnjak Vinko od Male Nedelje. Čestitamo!

Nesreče.

Skladišče sena je uničil ogenj v Slovenski Bistrici g. Alojziju Pahole iz Poljčan. V skladišču je bilo 12.000 kg sena. Nesreča je krita z zavarovalnino.

Vinski hram pogorel. V Framu je pogorel velik vinski hram, last posestnika Potočnika iz Radvanja pri Mariboru.

Dvoje gospodarskih poslopj pogorelo. V Spodnjih Jablanah pri Cirkovcah sta pogoreli gospodarski poslopji posestnikov Štefana Ekarta in Antona Medveda. Skupna škoda znaša nad 50 tisoč Din. Ogenj je bil v obeh slučajih podtaknjen.

Ogenj vsled saj v dimniku. V Spodnji Gorici pri Račah so se vnele saje v dimniku posestnika Ivana Damjana. Iz dimnika je preskočil ogenj na streho in je zajel tudi gospodarsko poslopje, ki je pogorelo z raznim orodjem in z zalogami živeža. Škoda znaša 40 tisoč Din.

Drevo mu je zdrobilo levo koleno. V Dupleku pod Mariborom je zmečkalo drevo pri podiranju levo koleno Janezu Gomzej. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Ustreljen po nesreči. Viničar Bolfank Borko pri Ormožu je razstavljal star samokres. Orožje se je sprožilo in krogla je smrtno zadela po nesreči zraven stoječega Ivana Ficka iz Brebrovnika.

Veliko gospodarsko poslopje je uničil ogenj Slavku Miklu, trgovcu pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Trgovčevo gospodarsko poslopje pogorelo. Na Dubravi v Zavrču je pogorelo trgovcu Hinku Majderju gospodarsko poslopje. Gasilci so preprečili da se ni raztegnil ogenj na celo vas.

Smrtna nesreča dečka. Franc Kovačič, posestnik v Podgradu pri Gornji Radgoni, je podiral v gozdu blizu doma bukev. Nesreča je hotela, da je bil njegov 13letni sinko Herman v trenutku padca bukve tako blizu, da ga je oplazilo vejevje. Udarec mu je prebil lobanjo in je podlegel poškodb.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj pri Gabrijelu na Jesenicah. Gasilcem gre zasluga, da se ogenj ni razmahnil, sicer bi bila lahko šla cela takozvana Novavas.

Smrtna nesreča pri prekoračenju železniške proge. Frizerska vajenka Roza Janežič, uslužbena pri brivskem mojstru Laborcu na Rimski cesti v Ljubljani, je hotela krog 9. ure zvečer prekoračiti železniško progo na Viču. Srečno se je izognila tržaškemu osebn. vlaku, a tovorni jo je zadel v glavo in se je zgrudila mrtva v jarek ob progi, kjer so jo našli.

Občutna požarna nesreča. V noči se je pojavil ogenj na podstrešju dvonadstropne Polakové vile nad Grabnom v Kamniku. Zgorelo je ostrešje, uničeno je drugo nadstropje in del prvega.

Strašna nesreča v Beogradu. Dne 5. januarja zvečer je nastala v Beogradu v trgovini igrač eksplozija raket. Štiri osebe so zgorele, pet je težko ranjenih.

Nesreča na morju. V pristanišču ameriškega vele mesta Njujork je tresčila švedska ladja v ameriški parnik, ki se je potopil tekom 10 minut. Od posadke so rešili 50 mož, 5 jih pogrešajo, 20 je ranjenih.

Razne novice.

Novoletno pomilostitev (amnestijo) so prinesle zadnje »Službene novine«. Oproščajo se kazni do 6 mesecev zopora in tiskovni prestopki. Od pomilostitve so izvzeta dejanja, kaznjiva po zakonu o zaščiti države.

Postajališče na Teznu pri Mariboru je slovesno blagoslovil na Kraljevo g. škof dr. Ivan Tomažič.

Dekletom, ki prihajajo z dežele v Maribor v službe! Na mariborskem glavnem kolodvoru deluje hvalevredno ter uspešno »kolodvorski misijon«, katerega je ustanovil in ga vzdržuje škofjski odbor Katoliške akcije. Naloga misijona je: Nuditi ženam in dekletom, ki prihajajo v Maribor iskat službe ali po kakih drugih opravkih in ne vedo, kam bi se obrnile, prvo pomoč in jim priiskrbeti po možnosti tudi službo. L. 1934 je kolodvorska misijonarka Terezija Štumberger od 700 deklet, ki so se zatelele k njej, preskrbela službo 284, drugim je pa oskrbela prenočišče, hrano, podporo itd. Ženski svet, ki prihaja v Maribor, naj ne pozabi na kolodvorski misijon!

Še vedno zagoneten strel. Na sredi ceste so našli mrtvega 23letnega posina Jakoba Pintarja iz S. Pleterja v župniji Sv. Lovrene na Dravskem polju. Obstojal je izpočetka sum, da je bil Pintar ustreljen iz zasede. Sodna komisija je bila mnenja, da je fant najbrž sam ravnal s svojim samokresom neprevidno, da se je orožje sprožilo in ga pogodilo smrtno. Revolver je ležal poleg mrtvega trupla. Domači so prepričani, da je samomor izključen.

Mojsterske diplome. Mojsterska izpitna komisija obvešča vse tiste mojstre, ki so opravili mojsterski izpit v Mariboru v času od 1. 9. 1932 do 21. 12. 1934, da so došle diplome. Diplome se bodo izdale samo tistim mojstrom, ki bodo to izrecno želeli in doplačali izdatke za kolektivno, poštno pristojbino in tiskovino. Radi natančnejših pojasnil naj se obrnejo — mariborski interese, osebno, zunanji pa pismeno — do predsednika mojsterske izpitne komisije g. Založnika na sreskem načelstvu in sicer tekom meseca januarja, na kar se bodo meseca februarja diplome lahko

Mala tableta z velikim učinkom nosi vedno BAYER-jev križ!
ASPIRIN
proti vsem bolečinam in boleznim, ki izhajajo iz prehlada.

Oglas je reg. pod S. Br. 23762 od 19. XI. 1934.

že vročile. Kdor želi d'plomo, mora na navedeni naslov vrniti pri izpitu prejeeto mojstersko izpričevalo. V bodoče bodo kandidati, ki izpit opravijo, dobili diplome — format 50-66 —, obenem pa overovljen prepis izpričevala za uporabo pri vlogah.

Umesino opozorilo. Okrog hodijo neki agentje, ki silijo stranke na prav neumesten način k nakupu slik Nj. V. kralja, katere nosijo seboj. Pri tem svojem poslu se poslužujejo celo groženj, češ, kdor ne kupi teh slik, bo ovaden in kaznovan. Ker je to čisto navadno izsiljevanje ter vrhu tega še zloraba imena Nj. Vel. kralja, prosimo vse prizadete, da predajo te agente koj orožnikom.

Pometamo dalje dokler je še kaj zimskega blaga. Velour barhent 7 Din, flanela 5.50 Din, volneno 16 Din, snežke 20 Din itd. **Stermecki Celje.**

Obžalovanja vredni slučaji.

Nepoboljšljiv. Komaj so izpustili iz mariborske kaznilnice Franc Šuštarja, že je hotel izropati v Mariboru v vilski četrti neko gospo, ki mu je nudila kot brezposelnemu delo in prehrano. Rop ni uspel in nepoboljšljivega nepridiprava je policija kmalu izsledila in ga izročila sodišču.

Nevarnega tatu koles je prijela policija v Ptuj v osebi Ivana Haberšek iz Zgornje Kungote. Aretirani je priznal tatvino 8 koles.

Samomor. Roza Stiplovšek, služkinja pri nadgozdarju Drasalu v Rogatcu, je izpila iz samomornega namena toliko osetove kisline, da je preminula v groznih bolečinah.

Vlomilci so bili pridno na delu v zadnjem času krog Čateža ob Savi in po okolici. Obiskali so čateškega hotelirja in nekatere krčmarje celo večkrat. Škoda je prav znatna.

Prostovoljno v smrt zaradi nesrečne ljubezni. Radi nesrečne ljubezni se je ustrelila v srce v Škofji Loki 34letna vdova Marija Gašperič.

Radi očetomora — dosmrtno ječo. 45-letni tesar Cvetko Mihael je umoril 29. oktobra po zrem predvarku v Spodnjem Sečovem rogaškem okraju svojega očeta. Očetomorilec je bil v Celju obsojen dne 5. januarja na dosmrtno ječo.

Sveče!

Prosimo preč. župne urade, da naročijo sveče svečarne Pax. Te sveče so izvršene tako, kakor zahtevajo to cerkveni predpisi.

Da bi mogli iz svečarne v Ljubljani pravočasno dobiti blago, prosimo, da sporočite s kartico na naš naslov v Maribor ali v Ptuj, katere vrste sveč vam pripravimo in koliko ter do kedaj. Ko boste nato prišli, bo blago že pripravljeno. Cenike smo že razposlali.

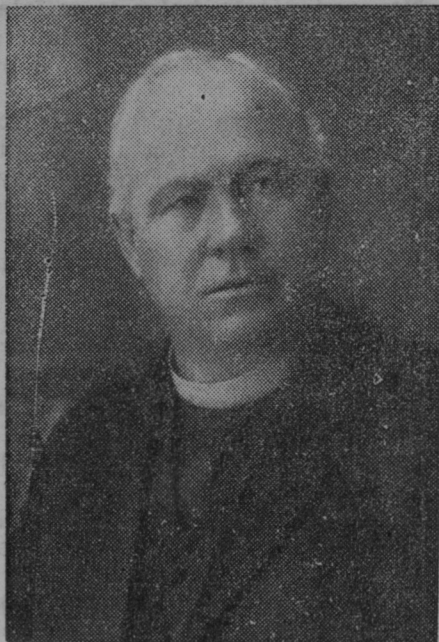
Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Slovenska Krajina.

Pešiljamo Vam na ogled »Slovenskega gospodarja«! Dobro ga pregledajte in naročite si ga! Če ga sami ne morete, pa ga naročite skupno s svojim sosedom. Naročite ga lahko tudi pri naših širiteljih. Iz črensovske fare ga lahko naročite in plačate pri g. kaplanu, kjer dobite tudi koledar »Slovenskega gospodarja«. V katoliško družino katoliški časopis! Vse druge časopise, ki niso na katoliški podlagi, pošljite nazaj in oklenite se dobrih katoliških listov! Naročnino lahko plačujete pri širiteljih v več obrokih. List pokažite tudi drugim!

Obesil se je v soboto dne 29. decembra v Trnju uladi mož Lengel Vili. Povod temu strašnem dejanju so družinske razmere in alkohol. — Na Štefanovo se fantje »popraskali« in sicer brez vsakega predhodnjega prepira in brez starih »dolgov«.

Konz. svetnik A. Veternik — 70letnik.

Gornja Bistrica. Tu je umrla v 17. letu svoje starosti Horvat Marija, ki jo je umorila zavratna jetika. Imela je nad vse lep pogreb. Tovarišice so jo premile k zadnjemu počitku. Počivaj v miru, blaga duša!

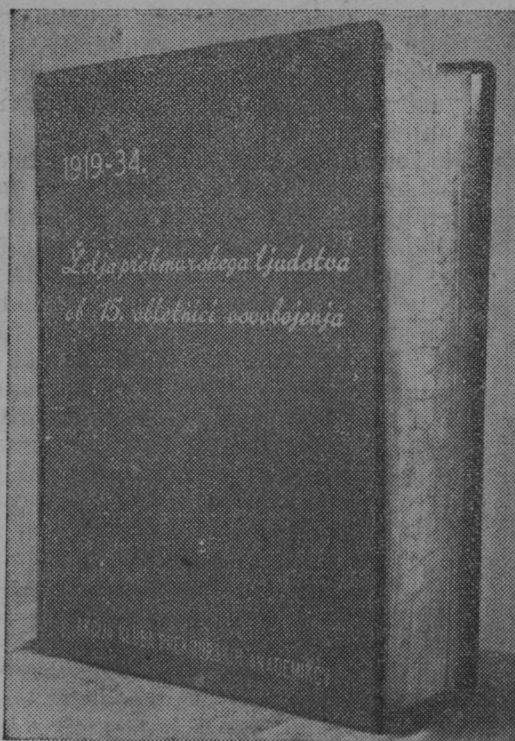
Črensovci. Vsi naši siromaki so imeli ob božičnih svetkih priboljšek. Vsak revež je dobil meso in kruh. Zahvaljujemo se gospodu župniku, da je dal v ta namen iz nabiralnika sv. Antona 1000 Din. Precej naše siromašne dece je dobilo ob praznikih tudi novo obleko, ki so jo razdelile nekatere naše šole in g. kaplan Bejek, ki je dobil blago za obleke iz nekaterih naših tovarn, največ od tovarne Tivar. Bog plačaj vsem!

Črensovci. Prosветno društvo je v nedeljo dne 23. decembra vprizorilo igro »Zloba in zvestoba«. Igra je bila slabo obiskana, tudi vreme je bilo slabo. Igra je režirala brezposelna učiteljica Lutar Elizabeta. Isto društvo je priredilo v nedeljo dne 30. decembra proslavo 60letnice g. Klekla, ki se je proslave tudi sam udeležil. — Društvo se pripravlja na igro »Mlinarjev Janez«.

Črensovci. V minulem letu se je v naši fari narodilo 170 otrok, med temi 7 nezakonskih, umrlo jih je 97 (doma). Imeli smo 1 samomorilca, uboja letos ni bilo nobenega. Svetih obhajil je bilo 45.000, če upoštevamo, da so bile predlanskim večdnevne duhovne vaje in evharistični kongres, smo imeli lansko leto lep napredek. Leta 1932 je bilo le 36.000 svetih obhajil. Župnija šteje okrog 5000 vernikov, pa zelo veliko jih je v Franciji in raztresenih po naši banovini.

Dolnja Bistrica. Te dni nas bo zapustil naš učitelj g. Binder Avgust z ženo učiteljico. Pri nas sta bila 7 let in, kakor sama zatrjuje, zadovoljna. Ljudem sta pomagala, kjer sta le mogla. Malo je šol, kjer bi bila taka disciplina, kot je v naši šoli. Bila sta zelo dobra učitelja. Otroci so ju kljub strogosti vzljubili in so se težko ločili od njiju. Obilo sreče vama želimo v Savinjski dolini!

Gornja Bistrica. Naš učitelj g. Franjo Lipaviz se je na dan s. Štefana v Mariboru poročil in se je naselil z gospo v naši šoli. Obilo božjega blagoslova v zakonu!

V knjigi, kakor nam jo predstavlja slika, so zbrali prekmurski visokošolci 15.000 podpisov z zahtevo po popolni gimnaziji v M. Soboti.

Turnišče. V soboto dne 29. decembra se je v jutranjih urah raznesla novica, da se je nekdo obesil na samotni akaciji na meji med Lipo in Trnjem. Turniški orožniki so sneli truplo obešenca in ga položili na tla. Samomorilca so čez čas spoznali kot Lengel Viljema iz Trnja, ki je bil znan kot brusar po celi dolnji Krajini. Pokojnik se je v pijanosti večkrat sprl z ženo in mogoče je storil samomor tudi v takšnem stanju. Bodi mu Bog milostljiv! — Dne 28. decembra zvečer ob 10. uri je prekorajlo mejo večje število tihotapcev. Službujoči graničar je potem, ko se niso hoteli ustaviti na njegov klic, ustrelil in zadel enega izmed njih. Zgodilo se je to na državni meji med Genterovci in Žitkovci. Drugi dan je javil orožnikom graničar sam o dogodku in so takoj pohiteli na državno mejo. Ker niso mogli ugotoviti identitete ustreljenega, so poklicali posameznike iz bližnjih vasi svojega rajona. Ko so prišli ti na lice mesta, so prepoznali v ustreljenem 19letnega fanta Paai Joška od Lipe. Po komisijskem pregledu so ustreljenca prepeljali v domačo vas in ga pokopali dne 23. decembra popoldne. Tako vidimo, da žrtve tihotapljenja stalno naraščajo, vendar to ne izpametuje ljudi. — Umrla je pri nas v starosti 83 let Vojkovič Ana. Pokojna je bila zadnje čase precej bolehnata. Pokoj njeni duši!

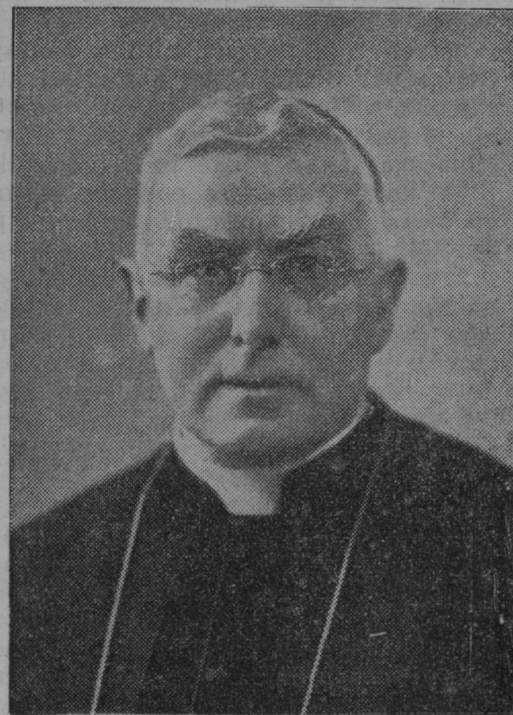
Filovci. Umrla je pri nas Berden Klara v starosti 70 let prav pred božičnimi prazniki. Pokojna je bila mati 9 otrok in revežem zelo naklonjena in darežljiva. Naj v miru božjem počiva!

Kobilje. Pri nas se ustanavlja sadjarska proizvodna zadruga, da zasadi na urbarijalnem pašniku 17 oralov sadnih mladik.

Lendava. Sreski cestni odbor za lendavski srez bo letos znova zasadil 1500 sadnih mladik ob banovinski cesti Lendava — Bogojina. Ta korak cestnega odbora moramo povse pohvaliti!

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

- »Slovenski gospodar«
- »Naš dom«
- »Nedelja«
- »Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
- »Rafael«.

Angleški kardinal Bourne ✕

DRUŠTVENE VESTI

Mesec katoliškega tiska

Zagrebski nadškof-koadjutor dr. A. Stepinac je o božičnih praznikih izjavil napram uredniku »Hrvatske Straže«, ki izhaja kot dnevnik in za ljudstvo tudi kot tednik, o pomembnosti katoliškega tiska in o naših dolžnostih do njega naslednje: »Sovražniki katolicizma hočejo iztrgati iz duše našega naroda vero. Ker so po besedah Zveličarjevih »sinovi tega sveta modrejši ko sinovi luči«, se poslužujejo v dosego svojih ciljev najmodernejših sredstev, med katerimi zavzema prvo mesto tisk. Ali bomo katoličani to gledali križem-rok? Mislim, da je dolžnost vsakega katoličana, da podpre z vsemi močmi katoliški tisk, ki je eno najuspešnejših sredstev, da se našemu narodu ohrani katoliška vera. Dolžnost podpirati katoliški tisk danes ni manjša ko graditi cerkve. Ko se nahajamo na začetku novega leta, želim vsem katoličanom, da s starim letom odvržejo od sebe staro brezbriznost in maromarnost napram katoliškemu tisku ter da z novim letom obudijo v sebi novo vnemo za katoliške liste. Ako se nam posreči v novem letu okrepiti in razširiti ter kratko rečeno ustvariti mogočen katoliški tisk, bo to najsrečnejše leto.«

Te besede naj bodo predmet resnega prevdarka tudi našemu katoliškemu narodu. Nevarnosti, ki pretijo veri in morali med našim ljudstvom, so velike. Zapirati pred temi nevarnostmi oči ali pa križem-rok gledati, kako se nevera ali brezboštvo ali pa verska mlačnost in brezbriznost naseljuje in širi med različni sloji in osebno med mladino: to bi bilo najslabše, kar bi mogli storiti. Premagati moremo sovražnika le takrat, če ga napademo z istim oro-

žjem. Proti nekrščanskim, protikrščanskim ali versko-brezbriznim časnikom odločno katoliški list! To je edino pametno geslo. Izvajamo ga zlasti ob začetku novega leta! Januar je mesec katoliškega tiska. Storimo v tem mesecu napram katoliškemu tisku svojo dolžnost, in sicer vsak: od inteligenta do delavca. Širimo katoliške liste, pridobivajmo jim novih naročnikov! To je velevažna delovna naloga v tem mesecu zlasti za mladino. Te svoje bistvene naloge se hrvatska katoliška mladina zaveda v polni meri. Tako je, da navedem samo en primer, križarsko bratstvo v Varaždinu, ki je še prav mlada organizacija, prodalo v 3 mesecih 3500 iztisov katoliškega tednika »Hrvatska Straža« in 500 krščanskih knjižic. Tako moramo tudi mi posvečati posebno skrb razširjanju tedenskega glasila slovenskega ljudstva »Slovenskega gospodarja«.

★

Raznim društvom sporočamo, da je Katoliško tiskovno društvo v Mariboru imelo pretekli mesec redni občni zbor in je sedaj sestavljen odbor, ki bo mogel rešiti zadeve razpuščenih društev. Ako je treba kje v tem oziru dokazov, da Katoliško tiskovno društvo res obstoja in da lahko sprejme premoženje razpuščenih društev, bomo to potrdilo sedaj lahko poslali. — Na vprašanja, kako se nova društva ustanovijo, sporočamo, da je Narodna knjiga poslala in še lahko pošlje, če kdo želi, vzorna pravila, na podlagi katerih vložite svoja pravila. Smatramo, da je čas, da začnemo s podvojenim delom na osnovanju društev. Tudi centralna organizacija bo kmalu predložila svoja pravila.

Slov. Bistrica. Po svojih nadenoletnih počitnicah je začelo delovati tudi Katoliško prosvetno društvo. Kot začetek dela naj bi veljala vprizoritev Zimmermannsove božične igre »Trije kralji« v dvorani hotela »Beograda« na Štefanovo. Ta božična religiozna igra, ki naj pomeni notranje prerčenje in spreobrnjenje človekovo na sveto noč, je našla velik odziv, da so odhajali navzoči iz dvorane v

zimski mrak tih domov, kot da se je nekaj silnega zgodilo v njihovih dušah, kakor da božje Dete tudi nje išče in da iz njih naredi božje in dobre ljudi. Na soglasno željo občinstva se je igra ponovila v nedeljo pred novim letom.

Slov. Bistrica. Fantje so se dobro odrezali, tako gre glas po bistriški fari od božičnih praznikov sem, ko je prvič nastopil na koru ob polnočnici novi moški zbor »Zvonček« ter prepeval tako lepo božične pesmi, da se kar moliti ni dalo, ampak da bi človek samo poslušal. Gotovo gre v tem oziru veliko priznanje g. Rajku Gröglu, tamkajšnjemu organizatorju, ki je mlado četo fantov-pevcev organiziral iz rokodelskih, delavskih in kmečkih vrst, in da hodi ložniške fante učiti celo v oddaljeno Ložnico. Dal Bog, da bi mladi zbor s svojim pevovodjem kar najbolj napredoval ter tudi v svojem smotru in delu ostal stnoviten in vztrajen!

Poljčane. Prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 13. januarja, ob 15. uri, zadnjič dobro uspelo igro »Vrnitev«. Vabimo!

Vsi naročniki, prečitajte!

Da ne bo pozneje izgovorov, češ, »nisem prejel priloge in nisem vedel, kdaj moram plačati«, objavljamo danes ponovno pravilnik za zavarovanje.

Pravilnik.

§ 1. »Slovenski gospodar« prostovoljno zagotavlja, da po svojem zavarovalnem odseku celoletnemu naročniku, ki je vplačal Din 32.—, zavaruje v l. 1935 njegovo stanovanjsko hišo, kamor »Slovenski gospodar« prihaja, za Din 1000. Gospodarska poslopja niso s tem zavarovana.

§ 2. Podpora se izplača, če pogori hiša tako, da ni mogoče v njej stanovati.

§ 3. Pravico do te podpore imajo oni celoletni naročniki, ki bodo v decembru 1934 ali v januarju 1935 vplačali celoletno naročnino v znesku Din 32.—. Oni, ki imajo naročnino vplačano za več mesecev prihodnjega leta, morajo

Nenadna dedščina.

V vatikanski knjižnici v Rimu si je izposodil dijak knjigo povsem neznanega pisatelja, ki je že bil davno umrl. V knjigo je bil prilepljen listič s besedami: »Kdor zadene na ta listič, naj se poda k advokatu g. Gaspariju, ki mu bo pročil akt RST 8229—1708, Rim, dne 4. feb. 1784.« Student se je podal z najdnino k advokatu in je prejel od tega nakaznico na 800 tisoč lir. Omenjeni neznan list je bil en del testamenta bogatega pisatelja, kojega zadnja knjigo ni nikdo kupil in je tudi ni čital. Za dediča je določil onega, ki bo pokazal toliko zanimanja za njegovo zad-

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Nikakor si ne smemo domišljati, da je pogнал iz lahkomišelnega rakarja kak boljši posestnik ali celo bogataš. Kaj še! Lahko zaslužen, še lažje zapravljeno, je veljalo tudi za rakarje.

Rakarski poklic je bil pri resnih posestnikih osovražen in so odvrčali od njega svoje sinove z vso strogotjjo.

Rakarji so bili v časteh pri krčmarjih, katerim so polnili žepe in delali pri njih v jesenskem in zimskem času dolgove na bodočo lovsko srečo in izkupiček.

Kako je bilo z rakarji v verskem ter v moralnem ali npravstvenem oziru, ni treba razlagati natančneje, saj je lenoba vseh grdob grdoba!

Velikokrat opazujemo, da postane kedo voditelj kake organizacije, dasi se niti gnal ni za to mesto. Tako je bilo z Lapuhovim Vinkom iz Sromelj.

1

Naenkrat so govorili ljudje: »Veliki in čedni Vinko je vodja vseh rakarjev po spodnjih krajih.«

Resnica je bila ta govorica. Najbrž Vinko sam ni znal, kaj je storil posebnega, da mu je zaupal rakarski svet vse zadeve glede sporov lovišč ter prodaje rakov na debelo po cenah, katerim se je židovski kupec tolikokrat skraja protivil in prisegel pri vseh prerokih, da bo blago rajši prepustil poginu, nego bi ga preplačal v svojo zgubo.

Lapuhov Vinko je bil že po prikupljivi zunanjosti fant od fare. Krepke ter velike postave, fantovsko vedrega obraza in kakor pri jagnjiču »kravžasti« lasje so mu liki vzmeti silili klobuk postrani. Po tedanjem običaju je nosil v levem ušesu okrogel uhan, na katerem se je potresaval nemirno pri najmanjši kretnji preluknjani trikot. Učati je znal, da se je drobil od ev njegovega prijetnega glasu. vinorodnih hribočkov rojstne župnije po dolinicah ter grabah.

Oče mu je bil pod palcem opitan gruntar — sin prvi rakar — kako nasprotje med malo prej beleženo trditvijo, da so bili rakarji potomci kočarjev ter raznih drugih neznančev!

v teh dveh mesecih doplačati toliko, da bodo imeli vplačano do konca leta 1935. Vsak naročnik naj torej pazi, da bo v decembru 1934 ali vsaj v januarju 1935 imel vplačano naročnino do konca leta 1935, ker bodo v prihodnjem letu samo tisti zavarovani.

§ 4. Podpora dobi izplačano oni, ki ima hišo v najemu. Prevžitkar, član družine ali uslužbenec, ki je bil celoleten naročnik, ni deležen zavarovanja. Enako niso zavarovane viničarske, gozdne in lovske kočice, ker v njih stanujejo lastnikovi nastavljeni.

§ 5. Podpora se ne izplača: ako je naročnik sam zažgal, ali po kaznjivi zanikarnosti povzročil požar; — ako zavarovalni odsek ugotovi, da je bila hiša do svoje polne vrednosti zavarovana in se je ta zavarovalnina tudi izplačala; — ako je povzročitelj požara (recimo železnica) škodo v celoti povrnil; — ako je požar nastal vsled vojne, upora, eksplozije javnih zalag smodnika. — Vsak spor rešuje samo zavarovalni odsek in je vsako sodno postopanje izključeno.

§ 6. Vlogo za izplačilo zavarovalnine je napraviti takoj po požaru. Kdor se tekom enega meseca ni prijavil, ne more zavarovalnine več zahtevati. Vlogi je priložiti potrdilo občinskega urada, ki je koleka prosto, kjer mora biti potrjeno: kdaj je nastal požar, vzrok, številka hiše, ki je pogorela, kje in za kako vsoto je bila hiša zavarovana.

§ 7. Podpora se izplača v celoti brez odbitkov samo po poštni nakaznici takoj, ko dospe obveznica zavarovanca, da bode ostal tudi v bodoče naročnik »Slovenskega gospodarja« ter da bode pridobil v svoji okolici dva nova celoletna naročnika.

§ 8. Oni, ki je podporo prejel, je dolžen dati pri cerkvi skupno z občinskimi oznanili to objaviti, da je prejel zavarovalnino »Slovenskega gospodarja« izplačano.

Zavarovalni odesk.

★

Kako napreduje „Slov. gospodar“?

Dosedaj so nekateri kraji res razveseljivo napredovali. Omeniti moramo predvsem Prekmurje in Posavje, dočim Savinjska dolina še ni dovolj razgibana, vendar upamo, da ne bode za-

ostala. Ostali kraji se držijo dobro. — Agitatorji pridno delajo ponekod, drugod zopet nimamo še dobrih stikov. — Reklamno številko smo zopet poslali v Savinjsko dolino, Posavje in Prekmurje.

Prijatelji, delajmo, delajmo z veseljem za dober tisk!

Sv. Anton na Pohorju. Še nismo v snegu, če tudi se nam obeta in kakor nam privoščijo tisti tam doli v dolinah. Lepo je tu gori. Briti se nam ni treba, ker nas obrije burja vsaki teden po dvakrat, kakor se to spodobi. Krizo bi radi prežagali na drobne kose, pa se ne da prijeti, dasiravno jo čutimo vsi. Les ne gre v promet, živina tudi ne, le poštnih položnic za plačevanje davkov nam ne manjka. Kriza je vzrok, da si tupašam kdo hoče pomagati z izdelovanjem denarja. Pa ne pri nas, Bog varuj! Smo prepošteni Pohorci. — V cerkvi bo treba nekaj popravil, pa tudi nabaviti si bo treba to ir. ono, ker v novem letu nas čakajo važni dogodki. »Slovenskega gospodarja« bi še mnogi radi brali, pa ni pare za naročnino.

Št. Peter pri Mariboru. Na starega leta dan je umrla najstarejša šentpeterska župljanka Liponik Alojzija iz Metave, stara 91 let. Pokojna je bila globokoverna ženica, potrpežljiva kot svetopisemski Job in vdana v voljo božjo. Zato pa je tudi tek svojega življenja srečno dokončala in, upamo, tudi zaslužila krepko večnega življenja. — V sredo po novem letu se je vršila pri nas zopet zlata poroka. Zlatoporočenca sta bila Oman Jurij in Marija, viničarja iz Dragučove, ki sta bila meseca novembra 1884 v naši župni cerkvi poročena. Dal Bog, da bi dneve, ki so jima še določeni, preživela v miru, zdravju, miru in zadovoljnosti! — V pretečenem letu je bilo v naši župniji rojenih 40, umrlih 26, poročenih pa je bilo 10 parov. Torej smo od prejšnjega leta nazadovali v vsem. — Fantovski odsek je imel na novega leta dan svojo skupno fan-

tovska pobožnost. Pri rani službi božji so z malimi izjemami pristopili skoraj vsi fantje župnije k mizi Gospodovi, popoldne pa so imeli svoj poučni sestanek. — Novo leto je novo upanje! Upamo, da se v svojem upanju ne bomo varali, kakor se nismo dosedaj, in to tembolj, ker se že tisti pridružujejo našemu upanju, ki so mislili, da bo večno trajalo njihovo zmagoslavje. Število naročnikov »Slovenskega gospodarja« narašča. Skoraj ne bo hiše, ki bi ne bila naročena nanj. Naj le naši vrli fantje od KA svojo apostolsko delo za naš tisk nadaljujejo. Šentpeterski dopisnik pa se bo že pobrigal, da novic šentpeterskih ne bo zmanjkalo.

Dogoše pri Mariboru. († Bivši župan Silvester Cebe.) V Dogošah je umrl kovaški mojster, posestnik, cerkveni ključar in dolgoletni vzorni župan občine Dogoše g. Silvester Cebe, star nad 60 let. Z rajnim Cebejem lega v grob ugleden mož iz kmetijskih vodilnih vrst. Cebe je bil inteligenčen, značajan mož, kakor jih malo najdemo. Ponosen je bil na svoj kovaški poklic in na kmetijski stan. Kot župan je vodil domačo občino tako vzorno, da je bila vas Dogoše več let brez občinskih doklad. G. Cebe je sodeloval tudi pri zgradbi znanega dupleškega mostu in se je sploh zelo zanimal za napredek gospodarstva v mariborski okolici. V domači vasi je veljal kot dober svetovalec vsem, ki so potrebovali dobrega sveteta in ga bodo občani gotovo zelo pogrešali. Cebe je bil eden tistih mož, ki je skupno z rajnim poslancem Pišekom pomagal organizirati slovenskega kmeta v Kmetijski zvezi. Bil je zaveden narodnjak in odločen katoličan. Pokopali so ga na pokopališču hočke podružnice v Devici Mariji v Brezju pri Mariboru. Naj sveti blagemu slovenskemu možu nebeška luč!

Vinka ni natiralo med obsotlske klateže pomanjkanje dela in jela doma, ampak očetova upravnorenova sebičnost in trdosrčnost.

Stari Lapuh je imel le sina edinca Vinka. Kot vdovec se je ženil drugič, a je ostal brez nadaljnega potomstva. Oklepal se je z vso že bolj priletno trmo v tolikih slučajih pogubonosne rečenice: Ti meni luč, jaz tebi ključ!

Na Lapuhovini je bil vse v eni osebi stari Franc. Kar je bilo ostalih razumnih in nemih živih bitij na domu, so ječala v suženjski pokorščini pod gospodarjevo grčavostjo.

Stari stiskač je bil v srcu ponosen na postavnega ter sicer pametnega sina; ni pa imel zanj niti v odrasli mladeniški dobi drugega nego garanje od zore do mraka, trde besede in niti v nedeljo in na praznik bi ne bil smel med sovrstnike. Da ni ločil Vinko dolgo časa krajcarja od groša in cvancgarce, je bila očetova krivda, ki je trdo zavezoval cvenk ter papir v svoj mehur, za kojega skrivališče je znal le on sam.

Prenapete vzgojne vajeti se rade potrgajo osobito pri odraščajocih kmečkih fantih.

Posestnikov sin — slabši od berača! Tej istini se je uprla celotna Vinkova notranjost. Mirna namigavanja ter prošnje, naj mu prepusti vsaj kako tele v odrejo in last, so se vse odbila ob očetovi sebičnosti. Fant je segel po samopomoči, začel je uha-jati v nočeh na vas, kjer je zvedel, da so rakarji gospoda.

Po domačih potokih je pričel z lovom na rake. Zaslužil je par krajcarjev in ti so začeli iz njegovega žepa upiti po razmnožitvi in osamosvojitvi, predno bo očka toliko oslabel, da bo zahteval luč in ponujal sinu ključ!

Stari tñali se niti sanjalo ni, v kako družbo je zašel sin, ko se je slednji že prepričal, da obsega božji svet nekaj več nego so hribčkaste ter grabaste Sromlje.

Lapuhovemu gospodarju se je godilo neko nedeljo na fari kakor v hčer zaverovani materi, kateri zaupa škodoželjna soseda, da bo postala v kratkem — stara majka!

Vinko — rakar! Ta vest je bila Lapuhu ogenj v strehi. Prirohnel je od nedeljske službe božje nad sina, zahteval potrdilo, da gre za obrekovanje; a se

nje delo, da ga bo vsaj prelistal.

Potomstvo

enega para poljske miši se razmnoži v 1 letu na 360 komadov. Zito, katerega uniči na leto 360 miši, tehta 18 stotov.

Samo ena žuželjka

živi na površju morja in gre za takozvano morsko stenico. Prvič so opazili to žuželko pri raziskovalnem jadrancu okoli sveta leta 1861. Tudi danes je znano le malo o življenjskih pogojih te živalice, ki se upa 600 km daleč na morje, po kojega gladini se poganja z bliskavico s pomočjo zadnjih nog. Steniče noge izpuščajo mastno tekočino in radi tega se obdrži živalica na površini,

Sv. Anton v Slov. goricah. Baharija ni lepa krepot. Mi Prleki smo pa k temu nagnjeni. Zato smo tem bolj srečni, če se imamo s čim pobahati. Lani je priromalo v župnijo 72 izvodov Mohorjevih knjig, letos pa 170, pa jih je pri delitvi še zmanjkalo. »Slovenskih gospodarjev« hočemo imeti letos 200, lani jih je bilo 30 manj. Nabožnih in drugih listov je precej, pa bi jih bilo še več, ko bi »penezi ne bili tako strašansko dragi!« Glede teh smo namreč silno ubogi. Za to vedo tudi naši odgovorni možje in nam vzpodbuno pomagajo varčevati. Pred letom dni smo po znižani ceni naročali koruzo za lansko spomlad. Sedaj dobivamo prazne vreče vrnjene. Glejte, tako so nam možje pomagali, da nismo porabili koruze, ki je nismo dobili in gotovo bodo pomagali porabiti tudi za to namenjeni naš denar v druge plodonosnejše svrhe!

Sv. Anton v Slov. goricah. Mi hočemo živeti, mi nočemo umreti . . . Dokaz: V preteklem letu smo imeli najvišje število rojstev, odkar obstoja naša župnija, namreč 101. Temu rekordu se je najbolj približalo leto 1931 s 98 krsti. Povprečno število rojstev je okrog 85, v prejšnjih desetletjih pa še znatno manj. Seveda je med rojenimi debeli ducat takih, ki bi jih treba ne bilo . . . Letošnji dolgi predpust, upamo, da bo nekaj teh nepotrebnih mamic spravil v zakonski jarem, da jim ne bo sam pelin bodoče življenje. Saj je za zakon pri nas še precej korajže. Leto 1934 je spravilo pod streho 24 parov, to se pravi, da je bil v preteklem letu vsak 60. Antonjevčan enkrat ženin oziroma nevesta. Smrt je capljala človeč za življenjem. 68krat je zamahnila s koso. Tako imamo naravnega prirastka 33 oseb ali skoraj eno tretjino več rojstev ko smrti. Ko bi nas vse slovenske župnije posnemale, bi dravska banovina pri udskem štetju ne bila na zadnjem mestu.

Sv. Ana v Slov. goricah. V preteklem letu je bilo v župniji rojenih 92, umrlo jih je 51 in poročenih je bilo 47 parov. Od leta 1924 spada tudi Lokavec k naši župniji, ki šteje zdaj okoli 3000 duš. Versko življenje poživljajo verske organizacije, posebno tretji red, Apostolstvo mož in mladeničev, mladeniška in dekliška Marijina družba, ki ima vsaka mesečno skupno sv. obhajilo ter nauk in sestanek. Fantje in

dekleta nastopajo z govori in deklamacijami. Rožnovenska bratovščina šteje 49 rož, tudi KA je upeljana. Število prejetih sv. obhajil znaša 14.675, to je za 498 več kakor leta 1933. Krščansko življenje pospešuje tudi katoliško čtivo, ki kljub denarni krizi ne nazaduje. Mohorjanov je bilo 131, za 20 več kakor leta 1933. Naročnikov ima »Slovenski gospodar« 174, »Slovenec« 4, sobotna številka z nedeljsko prilogo 5, »Domoljub« 8, »Bogoljub« 22, »Glasnik« 39, »Cvetje« 15, »Katoliški misijoni« 27, »Zamorček« 8, »Lučka« 30.

Fram. V letu 1934 jih je umrlo 37 doma, 4 v bolnici, med temi največ otročičev. Najstarejši, Martin Kobanj, kmet na Požegu, star 87 let, je umrl ravno pred Božičem. Bil je veren in skrben mož, ki je zadnja leta vsled mrtvouda onemogel; naj laj uživa plačilo za svoje vzgledno življenje! Zadnja pred adventom sta se poročila Matevž Petelinc iz Radizela in Genovefa Pliberšek z Gradišča, prva v novem letu pa Anton Sagadin iz Ptujja in posestnica Jozefa Rec. Bilo srečno! Ker nam zima prizanaša, se oglašata po vinogradih kramp in lopata, na polju in cestah pa je mirno. Pohorci čakajo na sneg, ko bodo na saneh brez živine pripeljali drva, vsi pa upamo na lepše pomladne dni.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Žalosten je bil pri nas konec štefanovanja. Ko so se fantje popolnoč od svojega veseljačenja vračali skozi Spodnje Pleterje, je odjeknil strel in obtežal je na cesti 22letni kmečki sin Jak. Pintar. Najprej so vsi mislili, da ga je kdo drug ustrelil; a okolnost, da je poleg njega ležal njegov samokres, in izid sodne obdukcije je ugotovil, da se je moral sam ponesrečiti s svojim samokresom, ki ga je po nepotrebem nosil seboj in je z njim nerodno ravnal; kajti na samomor ni misliti. Vsekakor pa bi ta žalostna nesreča izostala, ko bi ne bilo ponočevanja. Mladini, zlasti fantom, kaj jasen nauk! — Isto jutro na Šentjanžvo je v Apačah nagle smrti umrl 78letni užitek Štefan Klanjšek. V adventu pa nastje sicer ne brez priprave, a komaj po kratki bolezni zelo nepričakovano zapustila vrla kmečka hči, šivilja Ana Mlakar iz Pieter, stara 41 let. Obilo prebivalstva, zlasti tovarišic iz Marijine družbe in tretjega reda so jo spemile na zadnji poti. Naj vsi v miru počivajo!

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—

Kako si sam izračunam davek Din 4.—

Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in predstavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptujju.

Polensak pri Ptujju. Lani smo imeli nenavadno veliko požarov, katere pa smo, kjer ni vse zgorelo, prav pridno pogasili. O nobenem pa nismo mogli izvedeti, kako je nastal. Hudo mušneži so rekli: na kratko: Skozi streho je ogenj vün priša! — Dalje so bili prav pridno na delu tatovi vseh znanih poklicev. Ljudje so se hudo pritoževali, ali kradlo se je kar vse. Zgodilo se je celo to, da je tat, ker so bila hišna vrata zaklenjena, zlomil šipo na oknu in iz poleg stoječe mize odnesel uro, lepo zvoneči budilnik. Da je tu pa tam izginila lepo rejena perjad, katera se je potem zalivala z neplačanim vinom, se menda samo ob sebi razume. — Umrlo je 23 oseb, 11 moškega, 12 ženskega spola. Luč sveta je zagledalo 44 novih Polencanov, 27 dečkov, 17 deklic. Izmed njih nezakonskih . . . joj, tega pa nikomu in nikdar ne povemo. Bomo se rajši poboljšali. 10 mladih in brhkih parov je reklo v naši cerkvi rajši

Morska stenica diha s pljučami, vendar na suhem kmalu pogine. Jajčeca leže na predmete, ki plavajo po morju. Uganka je še, kako se zoperstavlja žuželka silovitim morskim viharjem

Oporoka

hudomušnega njujorškega trgovca se glasi: »Ženi zapuščam ljubčeka in zagotovilo, da nisem bil nikdar tako slep, kakor je ona mislila. Sinu ostavljam pravico do dela. Celih dosedanjih 35 let je prepuščal sin pravico do dela meni. Hčerka naj prejme 100 tisoč dolarjev. Rabila jih bo, ker so edino sredstvo, da si pridobi z njimi moža. Svojemu slugi prepuščam vse obleke ter dragoceno-

je glasila sinova očitna spoved baš nasprotno! Po starem je zavrelo, odrekla sta pamet in razsodnost, postal bi bil Kajn lastne krvi, da ga ni prisilil sin s krepkim prijemom za obe roki v silobranu, da se oče ne sme izpozabiti do — zločina!

Vinko je zaklenil preudarno premağanega očeta v štibec, ostavil dom in naročil mačehi, naj se potaji tudi ona, dokler se ne bo oče zrohnal med štirimi stenami.

Med starim ter mladim Lapuhom se je odigral samo zgoraj opisani spor. Oče je uvidel, da s telesno silo ne more več uklepati sina v jarem brezpogojne pokorščine; sin je našel v odvrnitvi uboja povod, da si začne rezati sam svoj kruh.

Prelom z očetom ter domom sta bila vzrok, da se je Vinko zmotal med glavne rakarje ob Sotli in se je prepričal na lastne oči, kako je prinesel tudi on s hribov v dolino nadarjenost za naklonitev rakarske dobičkanosti.

Preko par noči je posedal svoje lastne lovske priprave in plavajočo šrambo za plen. Njegova zastavnost ga je kar porinila na samostojno lovišče po

rakarju, kateri je moral na županov pritisk med vjake.

Vinko je postal v par dneh tovariš med novimi tovariši, ki niso bili daleč take zlobe in izmečki človeške družbe, kakor so jih razvpili gruntarski hribovci. Kaj kmalu ga je prevzela zavest samostojnosti, saj mu je polnila žep brez zadrezastega priganjanja za plugom, koso in motiko.

Na dom ga ni priklepala nobena vez. Materina ljubezen mu je že davno snivala pod zemljo, očetove ni nikoli okusil in lepa Lapuhovina mu je bila, odkar se je skobacal na lastne noge — nezaslužena — prisilna delavnica.

Pohlep po lastnem imetku mu je bil predod. po očetu. Lahko zaslužen goldinar na goldinar mu je padal v mošnjček, iz katerega je plačeval z lahkoto vsakdanje potrebščine. Kako in kaj bo na zimo ter zgodnjo spomlad, ga ni skrbelo. Mlad, vaje in dela željen fant je bil dobrodošel pod vsako streho.

Ob koncu prve lovske dobe je bil Vinko smelo ponosen na zaupanje, katerega je užival med tovariši. Pravilni pregled položaja mu je narekoval, da ni pustil odirati sebe in stanovske družbe od židovske

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkah, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»hočem« da sma dva, ledik le ne bom ostal. Nekaj parov je bilo poročenih v drugih farah, izmed teh so nam nekatere kar za sebe obdržali. — To je mali pregled naših novic v letu 1934, kako pa bomo kaj v vsem napredovali letos, vas bo, dragi naročniki in čitatelji »Slovenskega gospodarja« sprti obveščal polenski dopisnik.

Cvetkovci pri Veliki Nedelji. Kakor od povsod javljajo statistike o preteklem letu, tako tudi jaz objavim vsaj nekatere. V preteklem letu jih je umrlo mnogo, še več pa jih je prinesla Škalinova babica nekje iz repišča tako, da nikakor nismo na zgubi, ampak smo zelo napredovali glede števila prebivalcev. Tudi v tem letu, upamo, ne bomo nazadovali. Ker se je cvetkovska ženska pošta pričela spet baviti s porokami, vabimo vse ženine iz Polanskega in iz Grab, da jo naj mahnejo k nam na »ogledi«. Izbira je velika. Vsem nevestam, ženinom ter vsem prijateljem »Slovenskega gospodarja« želi cvetkovski dopisnik srečno in veselo novo leto 1935!

Razkrižje pri Ljutomeru. Na dan novega leta smo imeli v zavodu v mali dvorani igrice »Mali Parižan«. Predstavljal jo gojenci Marijanišča iz Veržeja, ki jih je privedel takajšnji ravnatelj g. Zajc. Lepa zabava za novo leto, posebno ko nas je Vojteh parkrat tako prijazno pogledal s pozornice, da nas je kar pri sreh zaskalelo. Častitamo igralcem!

Slov. Bistrica. Častilcem sv. Antona na znanje: Pri sv. Marjeti bo v četrtek dne 17. jan. ob pol 10. uri pridiga ter peta sv. maša na čast sv. Antonu za zdravje pri živini. Častilci sv. Antona vabljeni!

Slov. Bistrica. Po dolgem času mnogo novic! Častite šolske sestre so priredile v nedeljo pred Božičem s svojimi otroci iz sirotišnice in gojenkami vzpodbudno in zelo do-

bro uspelo igro »Peterčkove poslednje sanje«, da so se gledalci kar čudili, kako so zmogli mali in veliki igralci, začeni od palčkov, tako dobro podati svoje vloge. Želimo samo, da zavod večkrat priredi kaj takega v prid ubogim sirotam!

Stoperice pri Rogatcu. Vpokojen je gospod Kamenšek Jakob, preglednik finančne kontrole pri glavni carinarnici v Mariboru. Njegova dolgotrajna in mučna bolezen v želodcu, katero si je nakopal pri vestnem, marljivem in točnemu vršenju svoje naporne službe pri fin. kontroli zlasti na državni meji, ga je privedla v zgodnji in zasluženi pokoj.

Vojnik. Pri nas imamo letos precej lepe jaslice, tako da so res v okras vojniški cerkvi. Dvomimo, da bi jih imeli kje v naši škofiji takšne, kaj še da bi imeli lepše. Kdor ne verjame, naj jih pride ob nedeljah pogledat, namreč ob nedeljah so krasno razsvetljene z električno lučjo. — Člani bratovščine jeruzalemskega osla gotovo niso slišali na novega leta dan s prižnice, da je v letu 1934 zagledalo luč sveta ravno toliko zemljanov kakor v letu 1933, namreč 96, med temi jih je v krstni knjigi vpisanih brez očeta 6 otrok, leta 1933 pa 8. Po večno plačilo je odšlo 88 oseb, med temi 46 faranov in 42 iz hiralnice, v letu 1933 pa 102 oseb, 62 faranov in 40 iz hiralnice. Hvala Bogu, da smo bili bolj zdravi kot leta 1933. Krizo zelo občutimo, tako da si je komaj 26 parov ustanovilo lastno ognjišče, dočim je v letu 1933 to storilo 38 parov. — Še nekaj g. urednik! Vsako pošteno delo je vredno plačila! Kdo je še danes, ki bi delal zastonj? Tako se marsikdo vprašuje. Pa so takšni, ki res delajo zastonj. No in takšna sta naša gospoda kateheta na 5-razredni osnovni šoli s 4 paralelkami v Vojniku. V šolski proračun je bilo vstavljenih za celo leto samo 320 veroučnih ur, ko vendar mora vsak učenec 3. razreda znati izračunati, da jih je na takšni šoli nad 700. Vstavljena svotica v proračunu je izčrpana, novega kredita ni in gospoda kateheta sta prikrajšana pri nagradah.

Pišece. Leto se je obrnilo. Ni ga več. Začeli smo novo. Toda ob koncu leta se navadno računski sklepa, pregleduje bilanca, spravlja v žep dobiček, a tudi izguba hoče svoje. V letu 1934 je naraslo prebivalstvo naše fare za 84

oseb in sicer izkazuje krstna knjiga 52 moških novorojencev in 32 ženskih. Med temi je bilo 6 mrtvorojenih in 6 jih je še tekom leta umrlo. Tako je torej statistično naša župnija narastala le za 72 oseb. Seveda je 5 rojenih tudi takih, ki o njih pravi pesem: Kaj pa še tebe treba bilo! Pa če te je treba bilo ali ne, vendar prsrčno ljubim te, poje taka mati svojemu ne-bogljencu, kakor je to pesnik zapisal. Upamo pa, da bo res, kar pravi vsaka taka mati: Kaj takega pač nikdar več! Izgubili pa smo v preteklem letu 56 faranov: 28 moških in 28 ženskih. Nemila smrt nam jih je pokosila. Nekaj je bilo med njimi tudi precej starih. Tako so umrli: Zevnik Ivan, star 80 let, Veršec Marija, stara 81 let, Kostevc Neža, stara 82 let, in Ana Kuk, stara 86 let. Naj v miru počivajo! No, pa so se lani tudi možili in ženili pri nas. 20 parov si je naložilo na ramena ta sladki zakonski jarem. Bog jih blagoslovi! — Tudi pri nas se zbirajo člani za bratovščino jeruzalemskega osla. Seveda za člane se sprejmejo samo tisti »bogaboječji«, ki se Prga tako bojijo, da ob nedeljah in praznikih med službo božjo ostanejo zunaj cerkve in se pogovarjajo. Ravno tako, kakor so nekaj judje, ki so v Jeruzalem k praznikom prijezdili na oslih, te med službo božjo pustili zunaj templja, kjer so se z igranjem imenitno zabavali. Baje je že mnogo priglašeni, kajti članarine ne bo. Če kdo hoče te člane in članice nove bratovščine videti, t. j. pride kako nedeljo ali praznik med službo božjo mimo pišečke farne cerkve, morda ga sprejmejo celo s jo sredo.

Zabukovje pri Sevnici. Omeniti hočemo nekatere posebne zanimivosti iz Zabukovja v tekočem letu. G. župnik Fr. Rampre je obhajal dne 8. avgusta srebrno sv. mašo. Farani so ta dan cerkev lepo okinčali, pred cerkvijo in župniščem so postavili slavolok, zvečer so mu pa pevci priredili podoknico. Drugi dan je bil pred 10. uro slovesen vhod v cerkev. Najprej mu je čestitala Marijina družba in Marijin vrtec, potem smo se v procesiji podali v cerkev, kjer je imel g. slavljenec ob asistenci več gospodov tovarišev slovesno sv. opravilo. — G. Matija Stoklas, tukajšnji vpokojeni župnik, je pa obhajal zlato sv. mašo in sicer dne 25. avgusta na Brezju. — Pri podružnici sv. Jurija v Trnovcu smo popravili zvonik, ker je bilo tramovje na nekaterih me-

brezvestnosti pri določanju cen. Če ni kupil blaga prvi kupec, ga je drugi ali tretji; le cene so morale biti primerne in med rakarji ni smelo biti člana, ki bi popuščal, dasi je bilo treba večkrat čakati na kupca in boljšo prodajo. Ustavljanje židovskemu brezvestnemu izrabljanju nevednih je vrglo med »akarje seme zavesti skupnosti. In pomen ter moč skupnosti je znal širiti Vinko od tovariša do tovariša. Ustvarjal je za tedanje čase nevede in nehote organizacijo. Ta se je ukoreninila prvotno med rakarji na Bizeljskem, odkoder se je liki nalezljiva bolezen razpotegnila iz Bizeljskega do izvora in izliva Sotle. V obsoletih rakarjih je s ponosom žive besede poglaval prepračanje: Le kot skupna »gmajna« bomo za bodočnost trgovali z židovskimi oderuhi ter pijavkami.

Rakarska organizacija se je širila brez posebnih shodov po današnjem vzgledu. Skupnost so vedno močnejše vezale trdne cene in te so se raznašale med lovce rakov vsak teden iz Bizeljskega kot središča. Radi vedno boljše prodaje plena je gnal prirojen čut hvaležnosti rakarja za rakarjem, da je zahrepenel po osebnem spoznanju neznanega dobrotnika. Z vsakotlačenskim ustnim oznanilom dvigajočih se cen od mo-

ža do moža je postal Vinko Lapuh kot oče omenjene zamisli v primeroma kratkem času glavni celotne rakarske organizacije, ki se je ustvarjala ter utrjevala po krajih ob Sotli iz potrebe po boljši prodaji. Osebni stiki z brihtnim Vinkom so rodili v vsakem članu ponos, da jih ne vodi ter štiti napram židovskemu odedu kaka telesno spakedrana sirotka, pač pa mož po duhu, zastavnosti in z odlično presojo tržnega položaja.

Na prestol organizacije rakarjev je posadilo Lapuha med tovariši usidrano prepričanje, da je nepopustljiv ter nepodkupljiv, četudi bi brenčali krog njega ter ga skušali omamiti zlati židovski kebrji.

Iz posestniškega sina do rakarskega poglavarja je bilo za Vinkovega očeta brezno, katerega ne more premostiti niti smrt. Stara trma se je zaklinjal pri nebu in zemlji, da bi rajši lastnoročno požgal Lapuhovino do temeljev, nego bi jo po smrti prepustil sinu — poveljniku vseh obvodnih klatežev ter potepuhov.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

sti, katere mi je pokradel tekom zadnjih 10 let. Soferju podarjam avto, katerega mi je že pred smrtjo tako pokvaril, da ni bil za rabo.

Na gramofonske plošče so ujeli doslej v Ameriki 80 glasov od ptičev, ki živijo v divjini. Te plošče uporabljajo za poduk v šoli.

Vzdih.

Toliko sem se trudil, da sem se naučil pet jezikov, ki mi pa zdaj nič ne koristijo, ker me žena premaga z samim enim jezikom.

Najčudovitejše.

Povejte mi, kaj se vam zdi na mojih slikah najčudovitejše?

— To, da jih ljudje kupujejo.

stih že vse strohnelo in je bila nevarnost, da bi se stolp podrł. Ljudje so precej pomagali z lesom in živežem, a so stroški za tesarska, kleparska in zidarska dela narasli še vseeno na 5000 Din. — Ker nam je bilo predaleč, da bi se bili v Mariboru udeležili dne 7. in 8. septembra evharističnega kongresa, zato smo pa imeli doma tiste dni tridnevnicu in na koncu procesijo s sv. Rešnjim Telesom. — Dne 15. novembra nas je zapustila gospa učiteljica Antonija Knap. Bila je vzorna, krščanska odgojiteljica. Želimo ji obilo sreče na novem mestu v Tepanju!

Podmornice za dviganje potopljenih ladij.

V Londonu so osnovali veliko delniško družbo za dviganje potopljenih ladij. Družba se bo posluževala pri dvigalnem delu podmornic. To podmornice bodo opremljene spredaj ter zadej z močnima žarometoma, ki bosta svetila pod vodo v krogu 50 m. Luč bo tako močna, da bo mogoče napraviti na morskem dnu filmske posnetke. Aparat za filmanje bo nameščen v posebnem stolpu, ki se bo dal sukati na vse strani. Prvo na opisani način zgrajeno podmornico so že dogotovili v ladjedelnici v Glasgowu in jo bodo uporabili pri dviganju zlata iz med vojno potopljene ameriške ladje »Lusitania«, ki je bila torpedirana od Nemcev ob obali Irske.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Zaključki obiska francoskega zunanjega ministra Laval v Rimu. Na prvi strani poročamo, da se je mudil v Rimu pri Mussoliniju francoski zunanji minister Laval. Kot zaključek posvetovanj med obema državnikoma so bili podpisani štiri sporazumi. Prvi sporazum se nanaša na splošno politiko. Dva zapiska obsegata vprašanje Avstrije, četrti pa italijansko kolonialno vprašanje.

Francoski zunanji minister Laval se je mudil pri sv. Očetu 50 minut. Razgovor se je suknil krog plebiscita v Posaarju, ki bo dne 13. januarja. Zaključek obiska je bil razgovor o konkordatu (pogodbi) med Vatikanom in Francijo.

Mala Zveza bi naj zborovala v Rimu. Časopisje naglašja po obisku Laval pri Mussoliniju, da se bode vršila prihodnja konferenca Male zveze (zunanjih ministrov: Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunije) v Rimu.

Popoln sporazum med Francozi in Nemci? Še pred odločilnim glasovanjem v Posaarju so se razširile v političnih krogih govorice o popolnem sporazumu med Francozi in Nemci za slučaj, da bo izpadlo ljudsko glasovanje v omenjenem ozemlju ugodno za Nemce. — Sporazum bi naj predlagal koj po glasovanju Hitler.

Madžarski finančni minister je odstopil.

Prvo glasovanje v Posaarju. Glasovanje javnih nameščencev v Posaarju se je vršilo na Kraljevo. Izid bo objavljen skupno s splošnim plebiscitom po 13. januarju.

Domače novice.

Ogenj uničil domačijo. V Žabnici pri Kranju je uničil ogenj pri Čarčevcih, kjer gospodarca mati in hči, domačijo,

„NAŠ DOM“ v letu 1935:

Mladina, pod zastavo Kat. akcije! »Naš dom« je tvoje glasilo! Ako je fantu ali dekletu za 1 Din na mesec žal, če ga žrtvuje za svojo izobrazbo in razvedrilo, ki ga nudi »Naš dom«, potem žalostna va mmajka Slovenija! — »Naš dom« stane letno le 12 Din ali 1 Din na mesec!

»Naš dom« naročite na naslov: Uprava »Našega doma«, Maribor, Koroška cesta 5.

Slomšekov pranečak umrl. Iz Ormoža je prispela vest, da je v tamošnji bolnišnici po dolgem bolehanju umrl posestnik Ant. Slomšek. Pokojnik je bil pranečak velikega slov. voditelja in buditelja škofa Antona Martina Slomškega. Bil je zadnji posestnik na Slomškovem rojstnem domu na Slomu, ki ga je prodal leta 1902. Poter se je naselil v Mariboru, kjer je imel v Matstrovih ulici svojo hišo. Nazadnje se je preselil v Razkrižje pri Ljutomeru, kjer je posedoval umetni mlin. Re: boleznii je moral to svoje posestvo prodati, na novega leta dan pa se je zatekel v bolnišnico v Ormožu, kjer mu pa niso mogli več pomagati. Pokojni zapuščja dvoje otrok, sin Stanko je uslužben pri ...nici, hči Marija pa je v službi v Mariboru. Bil je blagega srca in značaja ter so ga spoštovali vsi, ki so

ga poznali. Pokopali so ga včeraj v torek ob pol treh popoldan iz ormoške bolnišnice. Naj počiva v miru, žalujočim preostalom naše iskreno sožalje!

Splošne velike duhovne vaje za dekleta ob priliki celodnevnega češčenja presv. Rešnjega telesa pri sv. Jožefu na Celjem. Običajne vsakoletne duhovne vaje se vršijo v sredo, četrtek in petek dne 23., 24. in 25. januarja. Zčetni govor je na predvečer v torek ob 5. uri popoldne, zaključni ob 3. uri v soboto dne 26. januarja, zjutraj ob pol šestih. Sicer so govori vsak dan ob pol šestih, zjutraj, ob dveh in ob petih popoldne. — Duhovne vaje bodo obene, tudi slovesna tridnevna na čast novi svetnici sv. Ludoviki Marijak, ki je bila neumorna sodelavka sv. Vincencija Pavlanskega, očeta vseh revnih. Sv. Ludovika je čisto novodobna svetnica, ki bo pomagala poživiti v sedanjih časih toliko potrebno krščansko karitas. Vse v Ljubo k obilni udeležbi!

Občni zbor podružnice Maribor Sadjarskega in vrtnarskega društva se je vršil ob lepi udeležbi v nedeljo dne 6. januarja dopoldne v Vinarski šoli. Šolski nadzornik g. Močnik je predaval o vrtnarstvu, posebno o izbiri semenja. G. ravnatelj Priol je govoril zelo zanimivo o oploditvi sadnega drevja in podal tozadevne nasvete. G. Aplenc je podal tajniško in blagajniško poročilo, ki sta bili zadovoljivi. Pristopilo je nekaj novih članov. Izvoljen je bil z nekimi spremembami stari odbor. Želimo društvu nadaljnega razmaha v korist domačemu sadjarstvu!

Dopisi.

Sv. Križ nad Mariborom. Predpreteklo nedeljo dne 30. decembra so nam priredili naši sosede iz Kamnice zanimivo igro »Guzaj«, v našo splošno zadovoljnost. Kakor vsako leto, nam tudi letos priredi božičnico za uboge šolarke šolski upravitelj g. Hlebec.

Guštanj. V letošnjem predpustu je prva stopila v zakon Marija Sedovnik, po domače Čičmanca. Obilo sreče! — Umril je Jurij Lesjak, posestnik in stari vpokojenec jeklarne. V jeklarni delo že počiva deset dni. Tako se dogaja že tri leta, da se dela večinoma le po 16 dni v mesecu. Hudo so prizadeti delavci, posebno tisti, ki imajo veliko družino. Tako pritiska kriza vse delavce, pa tudi kmete. Bog daj, da bi bilo že krize konec! — Naša župna cerkev je dobila leseni tlak, za kar smo vsi prav hvaležni, posebno pa še naši malčki.

Stoperce pri Rogatcu. Patrocinj sv. Antona puščavnika bomo obhajali, kakor vsako leto, na dan sv. Antona dne 17. januarja in v nedeljo dne 20. januarja z božjo službo ob 7. in ob 10. uri dopoldne. Vabljeni so vsi častilci sv. Antona.

Previdnosti nikoli preveč.

Nedavno je zgorela pri živem telesu 37letna pleskarjeva žena Ana Mayerjeva na Dunaju. Po kosilu je hotela zlikati obleko za svojo malo rejenko, ki se je igrala blizu ognjišča v kuhinji. Mož Mayerjeve je zadremal v sosedni sobi, medtem pa je njegova žena potegnila iz ognjišča razbeljen železni jezik ter ga hotela poriniti v likalnik. Ker pa je jezik nerodno prišla, ji je zdrknil na tla, kjer je takoj prežgal leseni pod. Mayerjeva se je v naglici okrenila, da bi poiskala kakšno pripravo, s katero bi goreči jezik pobrala

Fantje in dekleta, naročite „Naš dom“!

»Naš dom« je izšel! V lepi in prikupni obliki leži pred nami. Lep na oko, globok in zajemljiv, skrbno in pestro izoblikovan po vsebini. Kdo bi ga ne bil vesel! Agitacija zanj naj traja nepretrgano dalje, ves mesec januar. K tisočem novih naročnikov naj pridejo še novi tisoči! Agitatorji! Sedaj, ko ste dobili »Naš dom« v roke, pojdite z »Našim domom« v roki od hiše do hiše, od fanta do fanta, od dekleta do dekleta! Vestno preglejte, kdo še nima našega e linega fantovskega lista! Ne odnehajte prej, dokler niste vseh znancev in prijateljev pridobili za naročbo. Ne sama organizirani fantje, temveč tudi oni, ki še niso v naših vrstah, morajo imeti »Naš dom«. Potom njega bomo najložje tudi mlačne, nezavedne ter omahujoče pridobili za naš veliki katoliški pokret. Cilj smo si zastavili: V vsako faro 100 »Naših domov«! Mladina! Fantje in dekleta! Za koliko ste se k temu cilju približali? Še je čas! Na delo! Pišite po nabiralne pole. Zahtevajte, da se vam pošlje na ogled. Naročnina je samo 12 Din. Naroča se pri upravi »Našega doma«, Maribor, Koroška cesta 5.

s tal. Pri tem naglem okretu je prevrnila petrolejko. Svetilka je padla na tla, petrolej se je razlil čez ognjišče. V trenutku je šinil iz ognja svetel plamen, ki je povzročil eksplozijo. Stanovanje je začelo hipoma goreti. Eksplozija je bila tako močna, da je vrgla pleskarjevo ženo na tla, kjer se je njene obleke takoj prijel ogenj. Mož, ki se je bil zaradi treska prebudil iz spanja, je planil pokonci, in ko je videl veliko nevarnost, je prinesel svojo suknjo ter pokrnil z njo gorečo ženo, da bi zadušil ogenj. Toda zaman! Plamen se ni dal udušiti, goreče cunje so vžgale tudi še njegovo obleko in mož se je močno ožgal po rokah ter je moral prekiniti reševalno akcijo. Ko je pogasil požar, je bil sam močno opečen, njegova žena pa tako ožgana, da se je meso kar luščilo od kosti. Mayerjeva je v strašnih mukah umirala. Telo ji je naravnost počrnelo v ognju in reševalci, ki so prišli po nesrečnico z avtomobilom, so zatrjevali, da niso še nikoli videli tako strašnih opeklin. Nesrečnica je bila ves čas pri polni zavesti in je po prevozu v bolnišnico živela še kakšnih 12 ur. Vse prizadevanje, da bi ji olajšali trpljenje, je bilo jalovo. Izdihnila je v nepopisnih bolečinah.

*

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

NOVA KNJIGA.

Zgodovina socialnega in prosvetnega dela katoliške Cerkve na prosvetnem in socialnem polju med Slovenci. Pod tem naslovom je izšla priročna knjižica, ki v obliki vprašanj in odgovorov obravnava delo, ki ga je katoliška Cerkve v teku stoletij izvršila med Slovenci ter slovenski narod kulturno, gospodarsko in socialno visoko dvignila in ga uvrstila med druge kulturne evropske narode. Knjižica je namenjena predvsem delovnim skupinam FKA, dobrodošla pa bo tudi vsakemu drugemu, zlasti našim predavateljem. Stane le malenkostno ceno 2 Din. Naroča se pri Škofijske mvdstvu FKA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

MALA OZGANILA.

V župnišče sprejem 1. februarja deklo, pošteno, krepko, delavno, stalno. Ponudbe s podatki na upravo lista pod »44«. 64

Otroka vzame v oskrbo. Pojasnila v Pobrežje, Cankarjeva ulica 16-I. 63

Lep postranski zaslužek se nudi spretnim zapnikom, katere iščemo pri vseh župnijah in trgih. Naslov v Gospodarski zadrugi krojačev, Maribor, Kopališka 2. 61

Viničarja s 3—4 delavnimi močmi sprejem takoj. Prednost imajo iz ptujskega okraja. Vinko Pernat, Ptuj. 60

Iščem službo k otrokom ali gospodinj. Marija Korošec, Pobrežje pri Mariboru, Gosposvet-ska ulica 54. 55

Odda se v najem gostilna v Brodeh pri Vranskem. Vpraša se pri Ljudski posojilnici v Celju. 51

Posestvo, tri četrt ure od postaje, njive, travniki, gozd, vinograd in sadonosnik, se prodaja po najnižji ceni. Ulaga, Poklek pri Blanci. 50

Posestvo z inventarjem prodam, krasna lega. Poizvedba v trgovini Markovič, Sv. Anton v Slov. goricah. 49

Hiša na prodaj. Natančneje se izve pri g. Kobalu, Pobrežje pri Mariboru, Gosposvetska ulica 13. 58

Prodajam žrebca, 8 let starega, čez 15 visokega. Sv. Miklavž štev. 85 pri Mariboru. 54

25 kg lepih čistih jabolčnih pešk, zajamčena kaljivost, cena po dogovoru, ima na prodaj: Ivan Podlesnik, Št. Janž pri Velenju. 53

Neraztrgljivo in drugo močno blago je najcenejše v Grajski starinarni in manufakturi. 62

Veverične kože kupuje po najvišji ceni Arnold Kohnstein, Maribor, Koroška 6. 59

Vložne knjižice vseh denarnih zavodov kupim. Oferte pod »Dolžnik« na Hinko Sax, Maribor. 57

Singer šivalni stroj Rundschiff za šiviljo in krojača prodaja poceni in z garancijo mehanik Draksler v Vetrinjski ulici 11, Maribor. Istotam popravilo vsakovrstnih koles, strojev in gramofonov.

Zamenjam vlogo Mestne hranilnice Maribor ali Ptuj 35.400 Din za vlogo enake višine Okrajne hranilnice Sv. Lenart v Slov. gor. Oferte pod »Dolg« na H. Sax, Maribor. 56

Singer šivalni stroj zlozljiv poceni prodaja Sidar, Mariboru, Pobrežka cesta 9. 65

Ženski svet

Ženam ob rovem letu!

V novo leto stopamo. Najrazličnejše zaključke in preglede delamo čez delovanje v preteklem letu. V današnjih razmerah izpadaj večinoma slabo. To pa ne sme biti vzrok, da bi stopale v novo leto raluodušne in brez vere v boljšo bodočnost. Poglejmo globoko v sebe, če niso morda ostale v nas še neizrabljene sile, če ni morda tudi od naše volje odvisno srečnejše novo leto.

Da živimo v resnično težkih časih, to slišim, čitamo in občutimo na lastni koži vsak dan. V posebno veliki meri občuti pezo sedanjih dni žena, mati in gospodinja, preko katere mora največ skrbti za ohranitev doma, za vzgojo in preskrbo otrok. Bili so časi, ko ji te skrbi niso povzročale posebnih težav. Pred kakšnimi desetimi, dvarajstimi leti, v dobi gospodarskega procvita je bila kmečka mati v dobi boljšem položaju. Pri hiši je bilo kolikor toliko denarj. Otroci, ki niso dobili zaposlitve doma, so odhajali v mesta bodisi študirat ali na delo v tovarne. Danes je to drugače. Kmetijski pridelki nimajo nikake cene. Četudi garaš od zore do mraka, si ne moreš ustvariti življenja, ki bi pripadalo tvojemu trudu. Otroci ostajajo doma. Vendar pa dom ne more preživljati vseh. Tovarne pa mečejo delavstvo na cesto. Kdo bode pustil otroka od hiše, ko je brezposelnost že itak prevelika? Res je, da ima doma dela in jesti, toda kako bo z njim v bodočnost? Kako si bo ustvaril samostojen poklic, kako si ustvaril družino? — To in še tisoč drugih skrbi gre preko matere gospodinjice. Kako naj gleda z veseljem v bodočnost?

Vsi vemo, da je vzrok tem težkim razmeram sebičnost nekaterih, ki živijo na račun tisočev. Ljudje se o račajo proč od Boga — krščanska ljubezen, ljubezen do bližnjega jim postaja tuja. Namesto Kristusovega nauka jim je kažipot sebičnost. Kam privede to, vidimo sami. Vsa ta razmišljanja privedejo posebno žene-matere, katerim je poverjena odgovornost do otrok, pred veliko dolžnost. Prvo, kar je dolžna storiti mati, je to, da vzgaja svoje ljube otroke v katoliškem duhu. Glejmo, da bomo zgradile v otrocih katoliške značaje, ki jih bo odlikovala ljubezen do Boga in do bližnjega, pravičnost in doslednost. To bomo dosegle, če bomo živele same tako, da bodo našli otroci v nas zgled, da bomo vestno izpolnjevale verske dolžnosti, da bomo gledale v svojem bližnjem brata, da bomo vdano prenašale trpljenje, ki nam ga nalaga božja previdnost. V tem letu bomo v prvi vrsti polagale večjo pažnjo na vzgojo otrok. Mladina je seme bodočnosti. Kakršna bo ona, takšna bo bodočnost.

Poleg poglobljene vere je še nekaj, na kar naj polaga žena večjo pažnjo. To je izobrazba.

Čisto gotovo je, da se bo v bližnji bodočnosti veljavnost kmečkega in delavskega stanu močno povzdignila. Danes odločajo o usodi delovnega človeka večinoma ljudje, ki jim je vse prejšnje mar ko obča blaginja. Toda stojimo pred časi, ko bo kmet in delavec sam koval svojo bodočnost, ko bo sam zastopal svoje zahteve in potrebe. Omogočen mu bo dostop do vplivnejših mest. Znana nam je zamisel stanovske države, ki so jo v obrisih že sprejele nekatere države. V takšni ureditvi bodo prišli stanovi, tako zlasti kmečki, do večje veljave. Tam pa se bodo mogli uveljaviti

samo izobraženi ljudje. Toda ne izobraženi v običajnem smislu besede. Ni treba, da se posvete »študiranim« poklicem. Izobrazijo naj se v kmečko-stanovskem smislu. Treba bo javno nastopati z zahtevami, zato pa se je treba usposobiti.

Matere, vzgajajte in izobražujte torej otroke v smislu kmečke zavednosti!

Te misli bi bile najvažnejše, teh se oprimo in jih izpolnjujemo v novem letu, ki naj bo za vas vse polno božjega blagoslova!

Sobne rastline po zimi.

Prezimovanje sobnih rastlin nam dela v zimskih mesecih precej skrbi. Teško je vsaki ljubiteljici cvetic, ki se skozi vse leto trudi z njimi in se veseli njihovega cvetja, neprijetna zima pa jih zamori.

Samo malo pozornosti je treba in naše ljubljene nam bodo ostale.

Za prezimovališče uporabimo nezakurjene, pred mrazom zavarene sobe, kleti in tudi hodnike. Če pa imamo cvetice v kurjenem prostoru, v katerem se zrak često preveč izsuši, moramo postaviti v tak prostor posodo z vodo ter cvetice od časa do časa nalahno poškopiti.

Rastline, ki jeseni liste izgube, potrebujejo nekaj mesecev počitka. Te prezimimo v suhi, hladni sobi. Tiste pa, ki jim odpade le nekaj listov, postavimo v bližino okna. Liste, ki so porumeneli, odstranimo. Fuksije pa n. pr. prezimimo v temni kleti, a šele, ko jim listi odpadejo.

Prezimovališče ne sme biti pretoplo, ker začno sicer rastline prerodaj odganjati. S tem pa oslabe.

Pazljivo zalivanje je zlasti v zimskem času važno. Voda za to mora biti toplejša od temperature v sobi. Najbolj priporočljiva je postana voda. Zalivaj le v potrebi, da ti rastline vsled preobite vlage ne začno gniti.

Posebno škoduje rastlinam mrzel prepih, ki rad nastane vsled odpiranja oken in vrat ob pospravljanju. Pred njim je treba cvetice zavarovati.

Ker se v zimskem času sobne rastline opravi, je potrebno, da jih večkrat očistimo. Postavimo jih na prosto ter jih z mehkim čopičem pokrtavimo in nato z mokro gobo ali z mehko krpo obrišemo gornjo in spodnjo stran listov. Nežne in manjše rastline, ki jih ne moremo umiti, nalahno poškopimo, da kapljice odperejo prah, ki cvetice zajeda. Škopiti je dobro sploh vse sobne rastline.

Gnojenje cvetic v zimskem času ni samo nepotrebno, temveč je tudi škodljivo. Hranljive snovi mirujoče korenine dražijo in povzročajo sicer malovredno rast, ki pa pomenja le oslabitev celotnega rastlinskega organizma.

O pranju.

Pranju perila je posvečati vso važnost, saj je čisto, belo perilo ponos vsake gospodinjice. Pranje poleti nam je kar v zabavo, a pozimi nam dela težkoče, ker ni nobena izmed nas posebna ljubiteljica ledenomrzle vode in ker je tudi sušenje po podstrešjih v zvezi z neprijetnostmi.

Predno perilo namočimo, ločimo močno zamazano od manj zamazanega. Namakati je bolje vsako zase. Priporočljiva je mehka voda (deževnica). V trdo vodo pa damo prav malo sode ali »ženske hvale«. V sodi pa ne

sme biti perilo predolgo, ker sicer porumeni. Če je bolj zamazano, ga namočimo zvečer in zjutraj namilimo. Za manj zamazano pa zadostuje namakanje zjutraj in čez par ur miljenje. Namiliti pa moramo dobro.

Med tem pripravimo milnico iz nekaj sode in ostankov mila ter jo segrejemo, da je mlačna. Polijemo jo na perilo, a paziti je treba, da ni prevroča, ker se sicer zapari umazanija v perilo. Perilo dobro zmencamo in ga izperemo v čisti mrzli vodi.

Potem ga drugič dobro namilimo. Zlasti še moramo paziti na tista mesta, kjer se še vidijo madeži.

V loncu ali kotlu pripravimo vode, v kateri raztopimo ostanke mila ali pa majhno količino radiona. V tem kuhamo perilo približno četrt ure. Najprej damo v lonec boljše belo perilo. Ko je skuhan, ga poberemo iz lonca s kuhalnico, ga denemo v čist čeber in ga ohladimo z mrzlo vodo. Milnici v loncu pridenemo še vode in kuhamo dalje ostalo perilo. V loncu mora biti vedno dovolj vode.

Ko je vse perilo skuhan, ga lahko zmencamo v ohlajeni milnici, če se nam zdi potrebnost. Nato ga takoj do čistega izperemo.

Ta način pranja vzame sicer precej časa, a se ga bo rada poslužila vsaka, ki hoče imeti blesteče belo perilo.

Kuhinja.

Svinjska jetra s papriko. Na lističe zrezana jetra (en četrt kg) deni na razbeljeno mast, na kateri si zarumenila žlico čebule ter jih potresi s papriko. Urno jih praži, potrosi z žlico moke ter jih še nekaj časa praži, zalij z juho ali vodo, dodaj pol žličice kisa, osoli in daj na mizo.

Frígana jetra. Stresi na lističe zrezana jetra na mast, kjer si zarumenela čebulo. Mešaj jih hitro 6 minut, nato potresi z žlico moke in pusti, da zarumeni. Prilij zajemalko juhe (vode), popopraj in osoli.

Svinjske ledvice. Zreži ledvice na tanke lističe, jih popari z vrelo vodo in takoj ocedi. Zarumeni na masti nekoliko čebule, stresi nanjo ledvice in jih praži ter mešaj 8 do 10 minut. Potresi jih z žlico moke in s ščepom popra. Praži še nekaj časa, da moka zarumeni, prilij vode ali juhe in osoli. Pusti še nekoliko povreti in dodaj nekaj kisa za okus.

Svinjska ribica v mrežici. Mrežico razprostri, jo lahko potresi z zmletim gvircem, priloži listič limone, dve vejici petršilja in rožmarinovih lističev ter položi na to posoljeno ribico. Pokrij jo z mrežico, ki jo tudi na zgornji strani prav tako obložiš. Peci jo počasi in dodaj nekoliko masti. Serviraj zraven solato ali kislo zelje.

Praktični nasveti.

Hrenov sok pomaga proti želodčnim krčem. Nastrgan hren s sladkorjem je dober tudi proti hripavosti.

Da se spotiš, izpij čašo vročega bezgovega ali lipovega čaja.

Gliste povzročajo včasih bolečine v trebuhu. Otroku lahko pomaga na več načinov. Zelo priporočljiv je česen. Naribaš ga in ga daš použiti. Ali pa ga pretlači in zalij z vodo, katero naj otrok spiže. Dobri so obkladki, namočeni v toplem žitnem žganju, ki jih navežeš na trebuh.

Bolečine v grlu lajša raztopina hiperman-gana, ki ga dobiš v lekarni. To grgraj in nato izplakneš usta z vodo, ker od hiperman-gana zobje radi porjave. Dobro je tudi, da deneš na vrat tople obkladke.

Če se pojavljajo ozebljine, nadržni prazadeta mesta s špiritom ali terpentinom.

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Sumljivo mu bo, če se poznata!« je svaril prvi.

»Bolje je, da ga pustiš pri miru!«

»Drink mu ponudim!«

»Če bo hotel!«

Cornel je jezno vzrojil.

»Bi mu ne svetoval, da odkloni! Nesramna žalitev bi bila! S pištolo ali pa z nožem mu odgovorim! Takó je v navadi tod na divjem zapadu. Kdor mi odkloni drink, me je smrtno razžalil in če ga ubijem, noben pes ne sme zalajati za njim.«

»Hm —!« je pogledal cornelov tovariš po črnobradatem. »Nima podobe, da bi se dal prisiliti k stvari, ki mu ni všeč —!«

»Pshaw —! Kaj staviva?«

Na mah so bili vsi navdušeni.

»Da, stavimo —!« je zadonelo v krogu. »Tisti, ki izgubi, bo plačal vsakemu izmed nas kozarec žganja.«

»Velja!«

»Ampak dati nam moraš priliko, da ti povrnemo, če stavo dobiš! Tri stave in trije drinki!«

»Tri stave —? S kom pa še?«

»No, najprvo s tistim črnim tamle, ki o njem praviš, da se poznata. In potem z enim tistih gentlemanov — gospodov —, ki stojijo ob ograji in zijajo na breg pa se obnašajo, kot da mislijo Louisburg kupiti.«

»Tistih je več —. S katerim posebej misliš, da bi navezal?« je gledal cornel po ljudeh.

»Recimo s tistim, ki je kakor orjak med pritlikavci!«

»Well —! In tretji?«

»Tretji pa naj bo tisti rdečkar, ki je pravkar prišel na krov s svojim fantom. Ali pa se ga mar bojiš, kaj?«

Sirovo se je zakrohotala vsa družba in cornel je zaničljivo dejal:

»Jaz da bi se bal tiste rdeče spake —? Pshaw —! Prej bi se bilo bati tistega orjaka, ki me na njega ščuvaž —. Strašno močen bo tisti človek —! Ampak taki velikani so navadno bojazljivci —. In povrh je oblečen čedno in lično —. Menda je bolj vajej dam in salonov ko pa zapada in ljudi našega kova —.

Torej —! Sprejemem stavo! Kozarec z vsakim izmed tistih treh! Kdor izgubi stavo, plača žganje za vso družbo. Velja?«

»Velja!« je zaorilo.

H koncu je cornel že kar kričal, po vsem krovu ga je bilo slišati.

Vsak človek na zapadu ve, kaj pomeni drink, posebej še, če kdo govori o njem glasno in izzivalno. Vseh oči so se obrnile v cornela. Videti mu je bilo, da je naredil že precej drinkov, obraz mu je gorel in njegova hoja je bila negotova, vsi so vedeli, da ni varno, prerokati se s takim človekom, pa nobeden ni odšel, vsi so čakali, zanimiv, celò morebiti razburljiv prizor se jim je obetal. In Amerikanec je že tak, da se rad naslaja na razburljivih nastopih.

Cornel je dal napolniti kozarce sebi in svoji družbi, vzel svoj kozarec in stopil pred črnobradatega.

»Good day, sir — dober dan, gospod —! Tale kozarec bi vam ponudil —. Sodim namreč, da ste gentleman, kajti le z gentlemani pijem na zdravje. Upam, da ne bodete odklonili! Izipijte na moje zdravje!«

Vse je napeto pričakovalo, kaj bo storil črni. Pa nič hudega se ni zgodilo, gledalci so za topot zaman čakali na buren prizor.

Drvarjeva črna brada se je raztegnila, iz česar se je dalo sklepati, da se mu je obraz pod brado razlezel v prijazen smehlaj.

»Well —!« je dejal. »Zakaj pa ne —? Rad bom pil na vaše zdravje! Ampak prej bi rad vedel, komu se imam zahvaliti za tako izredno čast.«

»All right — jako dobro —, sir! Vedeti morate, s kom pijete!«

Brinkley, cornel Brinkley sem, če vam je ljubo. In vi?«

»Moje ime je Grosser, Tomaž Grosser, če dovolite,« je odgovoril črni vljudno in vzel kozarec.

»Na vaše zdravje!«

Izpil je in vrnil kozarec cornelu. Tudi cornel in njegovi tovariši so izpili.

Dobil je stavo, pa nič kaj dobre volje ni bil. Misli je, da bo črni odklonil in da se bo drink razvil v pretep.

»Grosser —? Nemško ime, se mi zdi —. Torej ste takle proklet Dutchman, he —?«

Dutchman je v Ameriki psovka za Nemca.

Izzivalno je govoril, za vsako ceno bi bil rad imel prepir. Pa spet mu je izpodletelo.

»Ne, nisem Dutchman!« je zelo prijazno odgovoril črni in se ni prav nič razburjal. »German sem. Svojege prokletega Dutchmana morate nasloviti na koga drugega, sir! Mene ne vlovite z njim!«

Torej hvala lepa za drink pa hallo!«

In obrnil se je na peti ter naglo odšel.

»Res je on —!« je mrmral v gosto brado. »Brinkley —! In za cornela se dá kregati —.

Lopov —! Nič dobrega ne namerava —! Well —! Bom odprl oči!«

Jezin in razočaran je gledal cornel za njim. Ni mu uspelo, da bi ga bil spravil v prepir, mož je bil premeten in kar v obraz mu je povedal, da se ne mara prerokati in pretepati z njim —.

Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburgu. Odurno se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.

Njuna obraza sta si bila podobna, brez dvoma sta bila oče in sin. Oče je štel morebiti štirideset let, mlajši pa kakih petnajst. Enako sta bila oblečena in enako oborožena.

Usnjato obleko sta nosila, na šivih okrašeno z resicami, in rumene mokasine — indijanske črevlje brezpetnike —. Suknje ni bilo videti, čez pleča sta imela ogrnjeno pisano odejo, kakor jih nosijo južni Indijanci, domač izdelek, ki stane, če ga kupiš, svojih šestdeset dolarjev. Taka odeja služi Indijancu za površnik, v njo se zavije, kadar prenočuje na prostem, ali pa leže na njo, če je ne potrebuje, pa jo priveže konju za sedlo. Pod širokimi gubami odeje shranjuje nož in pištolo, celò tomahawk — bojno sekuro — in razno drobnjad.

Njuni dolgi črni lasje so bili preprosto počesani nazaj in so viseli po tilniku, kar jima je dajalo nekaj mehkega in ženskega. Njuna obraza sta bila polna, okrogla in dobrodušna, lica so jima bila pobarvana s cinobrom. Puški sta držala v rokah, ki obe skupaj nista bili vredni niti pol dolarja, se je zdelo. Sploh nista kazala nikake bojevitosti, pohlevno in skromno sta stala v svojem kotu, ni čuda, da se jima je vsa cornelova družba smejala.

Ko se jima je bližal cornel, sta se plaho umaknila k visoki, leseni omari, ki je stala sredi krova med drugo prtijago. Oči sta povešala in pogledala cornela šele, ko ju je nagovoril.

»Vročje je danes, kaj?« je začel. »Ali ne, rdečkarja? Požirek žganja dobro tekne v taki vročini!«

Tule, pij, stari!«

Indijanec se ni genil. V slabi angleščini je odgovoril:

»Ne pijem.«

Rdečelasemu se je zabliskalo oko. Našel je, kar je iskal.

»Kaj —? Nočeš —?« je vzrojil. »Drink je, razumeš, drink —! Če ga odklanjaš, me smrtno razžališ! Kajti jaz sem gentleman, da veš, in maščujem tako žalitev z nožem!«

Kako ti je ime?«

»Nintropan hawej,« je odgovoril Indijanec skromno.

Sila kola lomí.

Vem, tvoja nevesta je bogata. Toda, le pomisli, ako jo vzameš, se boš moral odvaditi kaditi in piti!

— Res je. Ampak, če je pa ne vzamem, se bom moral pa tudi jesti odvaditi.

Ptičje petje.

Mihec: Poslušaj, mamica, kako lepo poje ptič v grmu!

Mamica: Res je! Ne krči tako grdo, kakor nekateri neubogljivi dečki!

Mihec: Seveda, saj mu nihče ne umiva vratu . . .

Brez konca in kraja.

Kje stanujete?

— Pri bratu.

In kje stanuje vaš brat?

— Pri teti.

Vaša teta pa stanuje?

— Pri svojem očetu, mojem dedu.

In kje stanuje ta?

— Pri nas.

Zgodaj vstaja.

Jaz vstanem vedno, ko posijejo prvi solnčni žarki v mojo spalnico.

— Kaj, tako zgodaj vstajaš?

Ne posebno, kajti moja spalnica je obrnjena proti zapadu in ljubo solnce posije v njo šele opoldne.

Nista se razumela.

Miha: V tej hiši stanuje moja ljubica, lepa kuharica Mica, ki mi pripravi vsak večer pečeno gos. Moram ti reči, da jo res zelo ljubim.

Tone: To je zadeva okusa! Jaz imam rajši kuhano gos.

Izpred sodišča.

Janez je ukradel hlače, pa ga je sodnik po sijajnem zagovoru zagovornika oprostil.

No, Janez, oproščen si, le pojdi domov, pravi zagovornik Janez se pa ne gane.

— Zakaj pa ne greš domov? — ga vpraša zagovornik.

— Gospod doktor, čakam, da odidejo pričesker imam ukradenih hlače na sebi.

(Dalje sledi.)

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50 Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Krojaški vajenec iz poštene hiše se sprejme. Novak Mirosl., krojač, Šmarje pri Jelšah. 44

Kovaški pomočnik išče službe. Naslov v upravi lista. 32

Iščem majhno majerijo, 3—4 delavske moči. Naslov v upravi lista. 41

Viničar z najmanj 4 dobrimi delavskimi moči mi se sprejme s 1. februarjem 1935 na dobro viničarijo. Ponudbe na upravo lista pod Viničar 15«. 36

Deklico revnih ali brez staršev z dežele, 15 let staro, sprejme v pomoč gospodnji k družini z 1 malim otrokom. Naslov v upravi lista. 30

Sprejem hlapca in dekle kmečkega stanu, vajenih poljskih in domačih del. Ponudbe je nasloviti na upravo lista pod značko »Takojo«. 27

Viničarja z 4 in maerja z 4 delavskimi moči sprejme gostilna Novačan na Košakih pri Mariboru. 15

6 otrok od 3 do 10 let (2 fanta, 4 deklice) se da za svoje. Vpraša se v oljarni A. Čeh, Gornja Radgona. 28

Viničarja, ki je več tudi cepljenja in pripravljanja trt za nove nasade, vajenega nekaj sodarskega in tesarskega dela, samo z dobrimi spričevali, sprejme Anton Cvenkel, Sv. Peter, Savinjska dolina. 46

Romani Karl Maya:

10.000 strani — 60 zvezkov po 160 strani — 15 knjig!

Vsi romani so že izšli in jih lahko dobite vse na enkrat.

Knjigotrška cena je: zvezek po Din 13.—, knjiga po Din 60.—, 70.— in 75.—.

Kdor naroči z naročilnico, dobi:

Vseh 60 zvezkov, broširano,

namesto za Din 780.—, samo za mesečno odplačevanje tekom 12 mesecev po Din 45.—, ali pri takojšnjem plačilu za Din 500.—, ali vseh 15 knjig, vezano v celo platno: namesto za Din 1050.— samo po Din 60.— mesečno tekom 12 mesecev, ali pri takojšnjem plačilu za Din 600.—.

Po tako ugodnem nakupu ddamo le 1900 naročnikom, ker bodo potem knjige pošle.

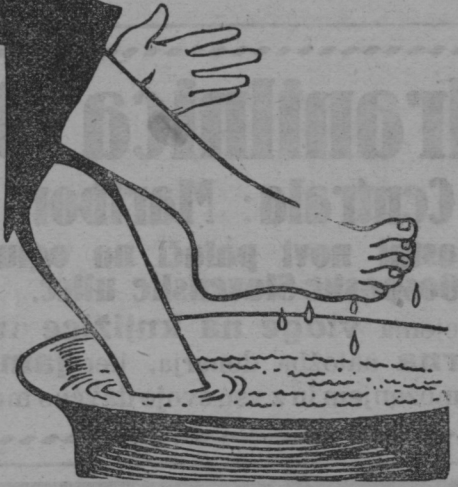
Knjižnice in privatniki, oskrbite si pravočasno te zanimive romane!

Naročilnico dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju.

„Čudež! tega kurjega očesa ni več!“

Saltrat Rodell, ta kisikova kopel, omehča kurja očesa tako, da jih lahko odstranite s korenino vred. Za vedno so prenehale vse bolečine in nevarnosti. Saltrat Rodell izloča kisik ter ustvarja mlečno kopel, ki odstranjuje kurja očesa, zdravi oddrgnjena mesta ter odpravlja oteklino v toliki meri, da lahko nosite obuvale manjše številke. Saltrat Rodell se prodaja po neznatnih cenah v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Malo posestvo v bližini Maribora se prodaja. Izve se v gostilni »Zlati zvonec«, Maribor, Ruška cesta. 25

Posestvo 3 oralov se prodaja v Ruperčah št. 8, Sv. Marjeta ob Pesnici. Goler Franc, Zgoranja Voličina, Sv. Lenart v Slov. gor. 26

Posestvo v Zbigovcih, hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanju, približno 6 oralov, lepa lega, se radi selitve prodaja. Cena 40.000 Din. Vpraša se v tiskarni Panonija, Janko Sušec, Gornja Radgona. 29

Hiša z nekaj zemlje na deželi na prodaj, cena 13.000 Din. B. Vanovšek, Gaberje, Lastni dom 18, Celje. 33

Lep travnik s sladko krmo v ravnem, ob veliki cesti, blizu železniške postaje in trga, primeren za stavbišča, se prodaja. Kje pove uprava lista. 34

P odam posestvo 5 oralov v Zg. Voličini 63, Sv. Rupert v Slov. gor. Izve se pri Kurnik A., D. Počehova 8, Pesnica. 38

Kupim srednjo kmečko posestvo z vinogradom, sadonosnikom. Ponudbe na upravo lista pod »Gotovina« do 20. t. m. s točno navedbo stanja poslopij, lege posestva, velikosti in plačilnih pogojev. 37

Za bučnice, luščene in neluščene, dam pristno bučno olje. Josip Jagodič, trgovina s špecerijo in železnino, Celje, Glavni trg 14, Gubčeva ulica 2. 40

Pozor kmetovalci in posestniki! Gnojite z apnenim prahom, sedaj je tisti čas. Apneni prah je najuspešnejše radikalno gnojilo za vrtove, sadonosnike, vinograde, polja, travnike in pašnike. Glavna zaloga veletrgovina Andraschitz, Maribor. 45

V zimi se nudi prilika, da se Vam temeljito osnažijo, emajlirajo, ponikljajo, izbrusijo krogliča, ležaji in obnove kot nova dvo-kolesa. Shramba motorjev in koles. Hitro, točno in solidno izvrši mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Javite potrebo z dopisnico, pridem na dom. 47

Ali se hočete revmatizma, protina iznebiti?

Trganje in zbadanje po udih in sklepkih, otekli udje, skriviljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam 31

zdravilno, sečno kislino raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče **domače pivo zdravljenje**, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vrelca, ki ga je dobrotljiva mati naroda poklonila za blagobit bolnemu človeštvu. Pišite mi takoj, pa dobite popolnoma

brezplačno in poštnine prosto poučno razpravo.

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin S.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 288.

Cerkvene sveče in kadilo kupujte pri Josipu Jagodiču v Celju, Gubčeva ulica 2, Glavni trg 14. 39

Kupim stiskalnico za ležečo umetno satovje, Žnidarčičev sistem. Majhen Vid, čebelar, Placarovci, p. Sv. Marjeta pri Mošk. 35

Kupim kromatične harmonike, dobro ohranjene. Naslov v upravi lista. 43

Sončnice in bučnice, neluščene in luščene, zamenjajte vedno za prvovrstno olje v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1247

Prodajam tehtnico 1000 kg in dva voza v dobrem stanju. Binder Ivan, Rače 54. 42

Čepljene trte iz vrst trsnega izbora in tudi sadna drevesa nudi, dokler še bode trajala zaloga, I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptujju. Pišite po cenik. 7

Kupujte svilo, sukno, platno itd. v

TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15.
ker tam so res nizke cene.

Kmetice! Najboljše zamenjate semena za olje v tovarni bučnega olja v Mariboru, Tabor-ska 7, južna stran mosta. 1195

Pozor!

Pozor!

Klobuke

dobite najcenejše pri tvrdki

Bogataj & Janeč

Maribor, Gosposka ulica 3.

Izdelki samo iz lastne tovarne. Oglejte si naše izložbe in cene. 999

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI 167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj boljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso voto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpelo nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Še tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.